Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Broj: 01-03-08-011-13-348/25
R: 08-06; 011-06

IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJSKOG POSLOVANJA
Odjela za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo
na dan 31. 12. 2024. godine

Brčko, lipanj 2025. godine

S A D R Ž A J

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE 3

1 REZIME DANIH PREPORUKA 6

2 UVOD 9

3 OPĆI DIO 9

4 PREDMET, CILJ I OPSEG REVIZIJE 11

5 OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE 11

6 NALAZI I PREPORUKE 23

6.1 Rukovodstvo i sustav internih kontrola 23

6.2 Usklađenost sa zakonom i drugim propisima 24

6.3 Plan i realizacija planom predviđenih zadataka 27

6.4 Planiranje i izvršenje tekućeg proračuna 27

6.4.1 Ostvarenje prihoda 27

6.4.2 Planiranje i izvršenje tekućih izdataka proračuna 27

6.5 Planiranje i izvršenje kapitalnog proračuna 40

6.6 Popis sredstava i izvora sredstava na dan 31. 12. 2024. godine 41

7 KOMENTAR 44

8 PRILOZI 45

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

ODJEL ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO I VODNO GOSPODARSTVO

n. r. voditelja Odjela Brčko distrikta BiH

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju financijskog poslovanja Odjela za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: odjel) za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2024. godine te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo je odgovorno za financijsko poslovanje Odjela i usklađenost poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, programom rada i odobrenim pozicijama proračuna. Ova odgovornost obuhvaća: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprječavanje i otkrivanje materijalno značajnih pogrešaka u financijskom poslovanju Odjela, kao i primjerenost i ponašanje revidiranog Odjela nad sredstvima i imovinom koja mu je dana na upravljanje. Rukovodstvo je odgovorno osigurati da su aktivnosti, financijske transakcije i informacije sukladne važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o financijskom poslovanju na temelju izvršene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 18/18 i 15/22) i INTOSAI okviru profesionalnih objava[1]. Međunarodni standardi vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI) nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri uvjerimo da financijsko poslovanje ne sadrži materijalno značajne pogreške te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. Primjereno etičkim zahtjevima koji su relevantni za ovu reviziju, neovisni smo i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno zahtjevima.

[1] Odluka o objavi Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija (INTOSAI), „Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 9/23 INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI–P), međunarodni standardi vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Revizija uključuje provedbu postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti financijskog poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima, odobrenim i izvršenim pozicijama proračuna i izvršavanje poslova iz svoje nadležnosti. Izbor postupka je zasnovan na revizorskoj prosudbi, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešaka u financijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za financijsko poslovanje, u svrhu osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima i zadovoljavaju standarde revizije.
Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja

- Odjel tekući proračun za subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima, za poticaje u poljoprivredi nije planirao po strukturi niti po namjeni poticaja kako je propisano odredbama članaka 6 i 7 Zakona o poticajima u poljoprivrednoj proizvodnji.
  (detaljnije točka 6.2. Izvješća)

- S pozicije 614200 – Tekuće donacije pojedincima, izvršene su isplate za nadoknadu štete za eutanaziju životinja zaraženih od bolesti afričke svinjske kuge u iznosu od 992.943,32 KM, a da nije donesen podzakonski akt koji propisuje Postupak i dokumentaciju za isplatu nadoknade štete za eutanazirane životinje kao i uvjete za procjenitelje, kako je to propisano odredbama članka 46 stavka 1 i članka 47 stavka 6 Zakona o veterinarstvu u BiH. (detaljnije točka 6.4.2 Izvješća)

- Sredstva za poticaje u poljoprivrednoj proizvodnji (614500 - Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima) za 2024. godinu planirana su u iznosu od 18.870.000,00 KM, a realizirana u iznosu od 18.843.673,51 KM ili 99,86 %.
  Odjel preko Povjerenstva za internu kontrolu nije uspostavio kontinuiran nadzor nad realizacijom poticaja, što nije sukladno planu interne kontrole i odredbama članka 16 stavka 3 Pravilnika o načinu i uvjetima poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji. Spomenutim Pravilnikom nisu uspostavljeni mjerljivi parametri za ocjenu ostvarivanja zakonom utvrđenih ciljeva poticaja, niti su definirani prioriteti u poticanju pojedinih vrsta proizvodnje, tako da se mjerenje učinaka poticaja svodi na financijsko izvršenje proračuna.
  Odjel nije vršio analizu uloženih sredstava odnosno nije utvrdio stupanj realizacije ciljeva definiranih člankom 3 Zakona o poticajima u poljoprivrednoj proizvodnji. (detaljnije točka 6.4.2 Izvješća)

- Izdatci po osnovi ugovora o angažiranju osoba radi obavljanja posebnih poslova ostvareni su u iznosu od 125.879,65 KM, a odnose se na angažiranje 12 osoba po osnovi ugovora o posebnim poslovima, za obavljanje poslova kao što su: pravne analize akata, poslovi asistencije prilikom izrade pojedinačnih akata te zakona i podzakonskih propisa, pružanje asistencije doktorima veterinarske medicine, poslovi pri vođenju baze podataka iz šumarstva u softveru, pružanje asistencije službenicima zaduženim za prijam i obradu zahtjeva za dodjelu poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji, organizacija izvršenja planiranih agrotehničkih mjera za pojedine kulture i parcele, obilazak zasijanih parcela i kultura radi praćenja njihovog razvoja i sl., i predstavljaju redovite poslove iz nadležnosti Odjela, što nije sukladno odredbama članka 46a Zakona o državnoj službi, odnosno članka 13 Pravilnika o radu službenika i

namještenika u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH. (detaljnije točka 6.4.2 Izvješća)

- Popis sredstava, tražbina i obveza na dan 31. 12. 2024. godine nije izvršen sukladno Pravilniku o računovodstvu i financijskom izvještavanju u dijelu:
  - Propisanih rokova za sastavljanje izvješća o izvršenom popisu i davanja preporuka koje moraju sadržavati način otuđenja stalnih sredstava, sitnog inventara i materijala koji su rashodovani
  - Popisom nije obuhvaćena cjelokupna vlastita imovina u iznosu od 3.076.078,95 KM (Krug strojeva), niti je Povjerenstvo za popis predložilo otpis i isknjižavanje navedenih stalnih sredstava
  - Tražbine za koje je izvjesno da neće biti naplaćene, Povjerenstvo za popis nije dalo prijedlog da se donese odluka o otpisu tražbina, koja sadrži visinu i razlog otpisa sumnjivih i spornih tražbina. (detaljnije točka 6.6. Izvješća)

- Na ekonomskom kodu stalna sredstva u pripremi na dan 31. 12. 2024. godine, evidentiran je iznos od 5.086.497,87 KM, gdje su sadržane i završene investicije iz ranijeg razdoblja, koje su suštinski u uporabi, ali računovodstveno nisu stavljene u uporabu, što nije sukladno Pravilniku o računovodstvu i financijskom izvještavanju u Brčko distriktu BiH. (detaljnije točka 6.6 Izvješća)

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju, izuzev mogućih učinaka napomena danih u prethodnom ulomku, financijsko poslovanje Odjela tijekom 2024. godine, u materijalno značajnim aspektima je bilo usklađeno s važećom zakonskom regulativom.

Zamjenik glavnog revizora:

dr. sc. Savo Grujić, dipl. oec.

_____

Glavni revizor:

Nekir Suljagić, dipl. oec.

_____

1 REZIME DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom financijskog poslovanja Odjela za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo u 2024. godini, konstatirali smo određene propuste i nepravilnosti te u svrhu njihovog otklanjanja dali preporuke kako slijedi u Tablici br. 1.

Tablica 1. Preporuke za 2024. godinu

Redni broj	Točka izvješća	Preporuka	Status preporuke
1.	5.	Potrebno je u Akcijskom planu navesti jasne rokove, izvršitelje/nositelje aktivnosti i mjere za otklanjanje i prevladavanje propusta i nepravilnosti utvrđenih prethodnim izvješćem o reviziji financijskog poslovanja.	N
2.	6.2.	Potrebno je prilikom planiranja sredstava proračuna za subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima, planirati poticaje po strukturi i namjeni sukladno odredbama Zakona o poticajima u poljoprivrednoj proizvodnji.	P
3.	6.2.	Potrebno je da Odjel sukladno odredbama Zakona o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji, na koncu svake kalendarske godine dostavi gradonačelniku izvješće o realizaciji poticaja, po namjeni i strukturi poticaja, kako bi se mogao utvrditi stupanj realizacije ciljeva propisanih Zakonom.	P
4.	6.2.	Potrebno je pravodobno donijeti plan posebnog stručnog usavršavanja te isti dostaviti nadležnom Odjelu kako bi potrebe za stručnim usavršavanjem namještenika i službenika bile uvrštene u godišnji program stručnog usavršavanja te planirana sredstva u proračunu za navedene usluge.	P
5.	6.2.	Potrebno je da Odjel dosljedno provodi odredbe Zakona o javnim nabavama u dijelu postupanja ugovornog tijela kod dostavljanja zapisnika s otvaranja ponuda, kako bi se osiguralo jednako i nediskriminirajuće postupanje prema svim kandidatima / ponuđačima te spriječile eventualne isplate nadoknade troškova ponuđačima.	N
6.	6.2.	Potrebno je prilikom angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova, dosljedno poštovati odredbe Zakona o državnoj službi i Pravilnika o radu, u dijelu angažiranja osoba na poslove za koje ne postoje predviđena radna mjesta.	P
7.	6.4.2.	Potrebno je sistematizaciju radnih mjesta, odnosno Organizacijski plan uskladiti sa stvarnim potrebama Odjela radi obavljanja poslova iz nadležnosti Odjela.	P
8.	6.4.2.	Potrebno je da Odjel uspostavi sustav praćenja koji bi osigurao suštinsku dokumentiranu kontrolu izvršenih posebnih poslova sukladno odredbama Pravilnika o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave.	P

9.	6.4.2.	Potrebno je da Odjel izvrši usuglašavanje analitičke evidencije sa podatcima iz Glavne knjige Trezora u Direkciji za financije.	N
10.	6.4.2.	Potrebno je sukladno odredbama Zakona o veterinarstvu u BiH donijeti podzakonski akt koji propisuje postupak i dokumentaciju za isplatu nadoknade štete za eutanazirane životinje kao i uvjete za procjenitelje prilikom realizacije određenih mjera za suzbijanje zaraznih bolesti s Liste A.	P
11.	6.4.2.	Potrebno je prilikom sastavljanja prijedloga programa utroška sredstava u dijelu koji se odnosi na reguliranje načina kontrole utroška sredstava i rok izvještavanja, prije svega poštovati odredbe Zakona o poticajima u poljoprivrednoj proizvodnji.	N
12.	6.4.2.	Potrebno je sukladno odobrenom programu utroška tekućih donacija i subvencija u Odjelu odobrenih proračunom Brčko distrikta za 2024. godinu, objaviti popis korisnika sredstava po utvrđenim potprogramima (vrstama programa).	N
13.	6.4.2.	Potrebno je sastaviti plan interne kontrole podnesenih zahtjeva i ispunjenosti kriterija propisanih Pravilnikom o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji, za svaku proračunsku godinu, na temelju odobrenih sredstava za poticaje, koji obuhvaća sve propisane faze u odobravanju poticaja i sve vrste poljoprivredne proizvodnje.	P
14.	6.4.2.	Potrebno je da Odjel dosljedno poštuje Pravilnik o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji, u dijelu kontinuiranog vršenja nadzora nad realizacijom poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji.	P
15.	6.4.2.	Potrebno je Pravilnikom o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji propisati potrebnu dokumentaciju za dokazivanje namjenskog utroška poticaja.	P
16.	6.4.2.	Potrebno je definirati mjerljive parametre za analizu i ocjenu uloženih sredstava sa stupnjem realizacije postavljenih ciljeva, koji će omogućiti mjerenje napretka u unapređenju komercijalne poljoprivredne proizvodnje, zadržavanja stanovništva na selu i ukupnog ruralnog razvitka u Brčko distriktu BiH.	P
17.	6.4.2.	Potrebno je, prilikom utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za ostvarivanje prava na poticaj, dosljedno se pridržavati Zakona o poticajima u poljoprivredi Brčko distrikta BiH i Pravilnika o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji, u svrhu izbjegavanja dodatnih troškova upravnog spora.	N
18.	6.4.2.	Potrebno je da Odjel sukladno odobrenim programima utroška sredstava za subvencije objavi popis korisnika sredstava s iznosom isplaćenih sredstava na internetskoj stranici Vlade Brčko distrikta BiH.,	N

19.	6.6.	Potrebno je da popisna povjerenstva prilikom popisa dosljedno primjenjuju odredbe Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju u dijelu propisanih rokova za sastavljanje izvješća o izvršenom popisu i davanja preporuka koje moraju sadržavati način otuđenja stalnih sredstava, sitnog inventara i materijala koji su rashodovani.	P
20.	6.6.	Potrebno je da popisno povjerenstvo prilikom popisa tražbina provjeri mogućnost naplate tražbina sukladno odredbama članka 2 stavka 2 točke a) Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza.	P
21.	6.6.	Potrebno je da popisno povjerenstvo prilikom popisa tražbina, za sve tražbine za koje je izvjesno da neće biti naplaćene, da preporuku odnosno prijedlog da se donese odluka o otpisu tražbina, koja sadrži visinu i razlog otpisa sumnjivih i spornih tražbina, kako je definirano odredbama članka 73 stavka 10 točke c) Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.	P
22.	6.6.	Potrebno je popisom obuhvatiti cjelokupnu vlastitu imovinu, a ukoliko je dio imovine nedostupan, otuđen, uništen i slično, u izvješću o izvršenom popisu predložiti otpis i isknjižavanje predmetne imovine, a u svrhu da se utvrdi stvarno stanje imovine i da se u poslovnim knjigama izvrši usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim po popisu, kako je propisano odredbama članka 72 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.	P
23.	6.6.	Potrebno je obavijestiti Direkciju za financije Brčko distrikta BiH o točnom nadnevku raspoloživosti stalnog sredstva za uporabu, kako bi se stalno sredstvo u pripremi preknjižilo na stalno sredstvo u uporabi i otpočeo obračun amortizacije, sukladno odredbama Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.	P
24.	6.6.	Potrebno je identificirati sredstva u pripremi čije korištenje i održavanje spada u nadležnost drugih odjela te ista alocirati sukladno njihovoj namjeni.	P

*N – nova preporuka

*P – ponovljena preporuka

NALAZI I PREPORUKE IZVJEŠĆA O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANCIJSKOG POSLOVANJA ODJEL ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO I VODNO GOSPODARSTVO ZA 2024. GODINU

2 UVOD

Obavili smo reviziju financijskog poslovanja Odjela za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na temelju ovlasti danih Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH i drugim relevantnim propisima, kao i na temelju godišnjeg plana revizija.

3 OPĆI DIO

Odjel je osnovan sukladno Statutu Brčko distrikta BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, broj 02/10) i Zakonom o javnoj upravi Brčko distrikta BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, broj 18/24 – pročišćeni tekst). Odredbama članka 27 Zakona o javnoj upravi Brčko distrikta BiH propisana je nadležnost Odjela:

- poboljšanje i razvoj poljoprivrede, šumarstva, uzgoj životinja, lov i ribolov
- režim, upotreba, korištenje i zaštitu voda i vodotoka
- agroindustrija
- veterinarska djelatnost
- zaštita i unapređivanje šuma
- ruralni razvitak
- i drugi poslovi iz nadležnosti Odjela određeni zakonom i drugim propisima.

Za izvršavanje poslova iz nadležnosti Odjela utvrđene su sljedeće organizacijske jedinice:

1. Pododjel za poljoprivredu
2. Pododjel za šumarstvo i vodno gospodarstvo
3. Pododjel za veterinarstvo i
4. Pododjel za analizu i administrativnu potporu i ruralni razvitak.

Pododjel za poljoprivredu nadležan je za:

- razvitak i poboljšanje poljoprivredne proizvodnje i stočarstva na području Brčko distrikta BiH
- pružanje savjetodavnih usluga iz oblasti poljoprivrede i stočarstva
- stvaranje uvjeta u Brčko distriktu BiH za postprivatizacijsko investiranje
- povezivanje primarne poljoprivredne proizvodnje i prehrambene industrije u Brčko distriktu BiH.

Pododjel za šumarstvo i vodno gospodarstvo nadležan je za:

- pripremanje i provedbu zakona i drugih propisa iz oblasti šumarstva, lovstva i vodnog gospodarstva s ciljem racionalnog korištenja i zaštite šumskog fonda, racionalnog korištenja i zaštite divljači i lovišta, racionalnog korištenja i zaštite voda i vodnog dobra
- obavljanje normativno-pravnih, studijsko-analitičkih, upravno-nadzornih poslova i poslova stručnog nadzora koji se odnose na oblast šumarstva, lovstva i vodnog gospodarstva

- pripremanje strategija i razvojnih politika upravljanja šumama i šumskim fondom, lovištima i lovnim fondom, vodama, vodogospodarskim objektima i javnim vodnim dobrom
- pripremanje akata, analiza i informacija iz oblasti šumarstva, lovstva i vodnog gospodarstva
- pripremanje stručnih podloga i rješenja za izradu razvojnog programa šumarstva, lovstva i vodnog gospodarstva
- čuvanje i zaštitu šumskog fonda kroz organizirani rad čuvarske službe
- izradu prijedloga proračuna Pododjela
- implementaciju projekata iz oblasti šumarstva, lovstva i vodnog gospodarstva te koordinaciju s međunarodnim organizacijama koje financiraju projekte iz navedenih oblasti u nadležnosti Pododjela;
- davanje stručnih mišljenja, tumačenja i uputa iz djelokruga rada Pododjela
- provedba međunarodne suradnje, praćenje provedbe ugovora, konvencija i projekata
- pripremanje potrebnih izvješća Vladi i Skupštini kao i drugim nadležnim institucijama.

Pododjel za veterinarstvo nadležan je za:

- publiciranje veterinarskih certifikata, uputa i potvrda
- veterinarske preglede proizvoda, sirovina prehrambenih proizvoda i njihovo obilježavanje, kao i veterinarske preglede stočne hrane, vode za napajanje životinja i otpadaka u proizvodnji, skladištenju i prometu radi osiguravanja zdravstvene ispravnosti
- praćenje i kontrolu trgovine i uporabe lijekova u veterinarskoj medicini
- kontrolu učinkovitosti i štetnosti lijekova
- kontrolu zdravstvene ispravnosti prehrambenih proizvoda, otpadaka i stočne hrane, životinjskog sjemena, jajnih stanica i embrija, kao i vode za napajanje životinja
- vođenje registra životinja i objekata na regionalnoj i nacionalnoj razini sukladno propisima
- osposobljavanje jedinica za prvu veterinarsku pomoć civilne zaštite
- osiguravanje izvođenja kontrole imunosti
- osiguravanje izvođenja i organizaciju praćenja ostataka štetnih materija u prehrambenim proizvodima
- osiguravanje izvođenja i organizaciju praćenja ostataka štetnih materija kod životinja i stočne hrane
- uvođenje i razvijanje informacijskog sustava u veterinarstvu BiH.

Pododjel za analizu i administrativnu potporu i ruralni razvitak nadležan je za:

- izradu planova za ruralni razvitak sela koji odražavaju potrebe i aspiracije lokalnog stanovništva sukladno prirodnoj bazi resursa
- koordinaciju razvitka spomenutih planova od Vlade, nevladinih organizacija i donatora (što će koristiti kao osnova mikrokreditnih linija pogodnih za razvoj malih poduzeća u ruralnim područjima)
- odabiranje pilot-projekata za implementaciju na temelju ocjene ekonomskog i socijalnog učinka koje bi oni mogli imati
- kreiranje mjera koje mogu dovesti do povećanja zaposlenosti u nepoljoprivrednim djelatnostima u ruralnim područjima uključujući male sheme za započinjanje posla
- provedba aktivnosti upravljanja i koordinaciju projekata u Odjelu

- implementaciju projekata EU iz oblasti robnih i novčanih kredita
- monitoring kredita i projekata
- potporu osiguranju ruralnih kredita
- koordinaciju entitetskih, povezanih projektnih inicijativa.

Za izvršenje poslova iz djelokruga rada Odjela sistematizirano je ukupno 87 radnih mjesta u Organizacijskom planu (Izmjena od 27. 8. 2024. godine), dok je na dan 31. 12. 2024. godine u Odjelu bilo 80 zaposlenika.
Odjel je smješten u vlastitom prostoru u Mostarskoj ulici 145 (zgrada bivšeg Instituta za uljarice).

4 PREDMET, CILJ I OPSEG REVIZIJE

Predmet revizije je financijsko poslovanje Odjela u 2024. godini, u dijelu planiranja i izvršenja proračuna, ocjene sustava internih kontrola, kao i usklađenosti poslovanja iz svoje nadležnosti sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije financijskog poslovanja Odjela za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo je da omogući revizoru da na temelju prikupljenih dokaza izrazi mišljenje o tome je li financijsko poslovanje, obavljeno sukladno zakonskim važećim propisima, kao i primjerenog ponašanja rukovoditelja Odjela nad sredstvima i imovinom Brčko distrikta BiH. Pored toga, revizija je planirana i izvršena s ciljem pribavljanja realne osnove za ocjenu jesu li poduzete sve mjere za namjensko trošenje proračunskih sredstava za svrhe za koje je dana ovlast donošenjem proračuna te davanja preporuka za daljnji rad s posebnim naglaskom na što učinkovitiju zaštitu javne imovine i ekonomično trošenje javnih sredstava jačanjem internih kontrola.

Opseg revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije financijskog poslovanja za 2024. godinu.

S obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne pogreške mogu ostati neotkrivene.

5 OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE

U prethodnom izvješću o obavljenoj reviziji financijskog poslovanja Odjela za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo za 2023. godinu Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH izrazio je mišljenje s rezervom.

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju financijskog poslovanja Odjela za 2023. godinu i dostavio konačno Izvješće broj: 01-03-09-06-13-491/24 u kojem su dane odgovarajuće preporuke za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti. Odjel je 2. 8. 2024. godine sastavio Akcijski plan za otklanjanje nedostataka po Izvješću o reviziji financijskog poslovanja Odjela za 2023. godinu broj predmeta: 13-002182724 i isto dostavio Uredu za reviziju 7. 8. 2024. godine, odnosno u roku propisanom Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.

Uvidom u Akcijski plan utvrdili smo, da Odjel nije postavio jasne rokove izvršenja aktivnosti na otklanjanju propusta i nepravilnosti utvrđenih revizorskim izvješćem, također nije utvrdio jasne mjere koje će poduzeti na otklanjanju nepravilnosti, kao i izvršitelje odnosno nositelje aktivnosti.

Pojedine preporuke dane u prethodnom revizorskom izvješću odnose se na Program samozapošljavanja u poljoprivredi koji se realizira preko Zavoda za zapošljavanje. Odjel treba da navedene preporuke realizira preko članova Povjerenstva prilikom dodjele i kontrole utroška sredstava, međutim Odjel je u Akcijskom planu za takve preporuke naveo da je izvršitelj aktivnosti ravnatelj Zavoda za zapošljavanje.

Potrebno je u Akcijskom planu navesti jasne rokove, izvršitelje/nositelje aktivnosti i mjere za otklanjanje i prevladavanje propusta i nepravilnosti utvrđenih prethodnim izvješćem o reviziji financijskog poslovanja.

Revizijom smo utvrdili smo da je Odjel u 2024. godini od ukupno 37 prethodno danih preporuka, realizirao 8, 26 preporuka nije realizirao, dok je 1 djelomično realizirana, a 2 preporuke nisu mogle biti ocjenjene. Osvrtom na preporuke dane u izvješćima o obavljenim revizijama za prethodne godine te na temelju uvida u poduzete aktivnosti, u idućoj tablici (Tablica br. 2) dan je pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka.

Tablica 2. Pregled realizacije preporuka

Br. prep.	Preporuke iz Izvješća za 2023. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz Izvješća za 2023. godinu	Status
1.	Potrebno je da Odjel poduzme aktivnosti na otklanjanju propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizorskim izvješćima i realizaciji danih preporuka.	Odjel je poduzimao aktivnosti na otklanjanju propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizorskim izvješćima, ali iste nisu otklonjene u potpunosti.	djelomično provedena
2.	Potrebno je u svrhu jačanja sustava internih kontrola, osigurati dosljednu primjenu postojećih pisanih procedura i pravila te donošenje nedostajućih zakonskih akata u svrhu poboljšanja uspostavljenog sustava internih kontrola.	Odjel nije osigurao dosljednu primjenu postojećih pisanih procedura i pravila te nije donio nedostajuće zakonske akte u svrhu poboljšanja uspostavljenog sustava internih kontrola.	nije provedena
3.	Potrebno je utvrditi pravo na korištenje godišnjeg odmora i duljinu trajanja istog, sukladno odredbama Zakona o državnoj službi u tijelima javne uprave i osigurati dokumentirano praćenje korištenja godišnjeg odmora sukladno Pravilniku o načinu obračuna i isplate plaće proračunskim korisnicima.	Odjel se obraćao Odjelu za stručne i administrativne poslove sa zahtjevom da ispostave rješenja o korištenju godišnjeg odmora na temelju plana godišnjih odmora. Odjel za stručne i administrativne poslove nije postupio po zahtjevima Odjela.	provedena
4.	Potrebno je za pitanja koja nisu regulirana Zakonom o državnoj službi u tijelima uprave Brčko distrikta BiH, primjenjivati Zakon o radu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.	Nije bilo zaposlenika koji su stekli uvjete za umirovljenje u tekućoj godini.	nije mogla biti ocijenjena u revidiranom razdoblju

5.	Potrebno je kod utvrđivanja duljine trajanja godišnjeg odmora zbog prestanka radnog odnosa primjenjivati odredbe članka 67 Zakona o radu.	Nije bilo zaposlenika koji su stekli uvjete za umirovljenje u tekućoj godini.	nije mogla biti ocijenjena u revidiranom razdoblju
6.	Potrebno je dosljedno poštovati odredbe Zakona o državnoj službi u tijelima uprave Brčko distrikta BiH, koje se odnose na obvezu dostavljanja potreba za stručnim usavršavanjem službenika, odnosno namještenika Odjelu za stručne i administrativne poslove.	Odjel nije dostavio potrebe za stručnim usavršavanjem službenika, odnosno namještenika Odjelu za stručne i administrativne poslove.	nije provedena
7.	Potrebno je da Odjel, intenzivira aktivnosti na donošenju Plana integriteta o rezultatima provedenih aktivnosti iz Akcijskog plana 2022. – 2024. godina, kako bi se isti donio sukladno rokovima utvrđenim u strateškim dokumentima Ureda za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije.	Odjel nije donio plan integriteta.	nije provedena
8.	Potrebno je da Odjel dostavi podatke o nekretninama i pokretninama koje koristi u svrhu obavljanja svoje djelatnosti, Uredu za upravljanje javnom imovinom, sukladno odredbama članka 38 Zakona o javnoj imovini.	Odjel je u 2024. godini, Uredu za upravljanje javnom imovinom, dostavljao podatke o nekretninama i pokretninama koje koristi u svrhu obavljanja svoje djelatnosti, sukladno odredbama članka 38 Zakona o javnoj imovini.	provedena
9.	Potrebno je pravodobno pokrenuti postupke javnih nabava, kako bi se isti realizirali sukladno usvojenom Planu nabave.	Realizacija plana nabava u 2024. godini je 47,23 % od planiranih, i predstavlja nisku realizaciju	nije provedena
10.	Potrebno je da Odjel poduzme aktivnosti na realizaciji programskih zadataka koji su predviđeni Programom rada, a isti su u nadležnosti Odjela.	Odjel je programske zadatke realizirao 96,23 % u odnosu na planirano, s utroškom sredstava od 95,60 % odobrenih proračunom.	provedena
11.	Potrebno je da Odjel pravodobno i kontinuirano poduzima aktivnosti na realizaciji programskih zadataka koji su predviđeni Planom i programom rada Odjela, sukladno Zakonu o Vladi Brčko distrikta BiH.	Odjel je programske zadatke realizirao 96,23 % u odnosu na planirano, s utroškom sredstava od 95,60 % odobrenih proračunom.	provedena
12.	Potrebno je pratiti dospjelost redovitih tražbina za naplatu te poduzeti aktivnosti za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti proračunskog korisnika, sukladno Zakonu o proračunu, Zakonu o izvršenju proračuna i Pravilniku o računovodstvu i financijskom izvještavanju.	Odjel nije pratio dospjelost redovitih tražbina za naplatu te poduzimao aktivnosti za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti proračunskog korisnika.	nije provedena

13.	Potrebno je izvješća o izvršenju proračuna sastavljati sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju, u dijelu posebnog osvrta na sumnjive i sporne tražbine i mjere koje će se poduzeti radi naplate.	Izvješće o izvršenju proračuna nije sastavljeno sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju, u dijelu posebnog osvrta na sumnjive i sporne tražbine i mjere koje će se poduzeti radi naplate.	nije provedena
14.	Potrebno je u putnim nalozima iskazivati potpune, ažurne i točne evidencije koje će osigurati suštinsku kontrolu korištenja službenih vozila i opravdanost izdataka za gorivo sukladno odredbama Pravilnika o korištenju, tehničkom održavanju i uporabi motornih vozila i radnih strojeva u vlasništvu Brčko distrikta BiH, kao i Pravilnika o formularu, sadržaju i načinu vođenja putnog naloga.	U putnim nalozima u 2024. godini iskazane su ažurne, potpune i evidencije koje dokazuju suštinsku kontrolu korištenja službenih vozila i opravdanost izdataka za gorivo sukladno odredbama Pravilnika o korištenju, tehničkom održavanju i uporabi motornih vozila i radnih strojeva u vlasništvu Brčko distrikta BiH, kao i Pravilnika o formularu, sadržaju i načinu vođenja putnog naloga.	provedena
15.	Potrebno je prilikom angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova, dosljedno poštovati odredbe Zakona o državnoj službi i Pravilnika o radu, u dijelu angažiranja osoba na poslove za koje ne postoje predviđena radna mjesta.	Odjel, prilikom angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova nije dosljedno poštovao odredbe Zakona o državnoj službi i Pravilnika o radu, u dijelu angažiranja osoba na poslove za koje ne postoje predviđena radna mjesta.	nije provedena
16.	Potrebno je da Odjel uspostavi sustav praćenja koji bi osigurao suštinsku dokumentiranu kontrolu izvršenih posebnih poslova sukladno odredbama Pravilnika o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave.	Odjel nije uspostavio sustav praćenja koji bi osigurao suštinsku dokumentiranu kontrolu izvršenih posebnih poslova sukladno odredbama Pravilnika o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave.	nije provedena
17.	Potrebno je sistematizaciju radnih mjesta, odnosno Organizacijski plan uskladiti sa stvarnim potrebama Odjela radi obavljanja poslova iz nadležnosti odjela.	Organizacijski plan Odjela nije usklađen sa stvarnim potrebama radi obavljanja poslova iz nadležnosti odjela.	nije provedena
18.	Potrebno je utvrditi jasne i objektivne kriterije za vrjednovanje projekata koji se financiraju iz tekućih transfera u svrhu objektivnog bodovanja.	Nisu utvrđeni jasni i objektivni kriteriji za vrjednovanje projekata koji se financiraju iz tekućih transfera u svrhu objektivnog bodovanja.	nije provedena
19.	Potrebno je kreirati formular za vrjednovanje pristiglih poslovnih planova koji omogućava objektivno dodjeljivanje bodova od članova Povjerenstva.	Nije kreiran formular za vrjednovanje pristiglih poslovnih planova koji omogućuje objektivno dodjeljivanje bodova od članova Povjerenstva.	nije provedena

20.	Potrebno je da Odjel inzistira na poštovanju odredaba Ugovora koje se odnose na financijsko izvještavanje s detaljno opisanim troškovima iz dodijeljenih sredstava, priloženim računima i ostalom dokumentacijom kojom se dokazuje pravilan utrošak sredstava.	Financijsko izvještavanje Zavoda za zapošljavanje u 2024. godini, sadrži detaljno opisane troškove iz dodijeljenih sredstava, a u prilogu Izvješća priloženi su računi i ostala dokumentacija kojom se dokazuje pravilan utrošak sredstava.	provedena
21.	Potrebno je da Odjel preko članova Povjerenstva prilikom dodjele i kontrole utroška sredstava vrši provjeru vrijednosti nabava u računima i ugovorima, u smislu da su u okvirima ponude i potražnje na tržištu („fer tržišne cijene“).	U 2024. godini Povjerenstvo prilikom dodjele i kontrole utroška sredstava nije vršilo provjeru vrijednosti nabava u računima i ugovorima, u smislu da su u okvirima ponude i potražnje na tržištu („fer tržišne cijene“).	nije provedena
22.	Potrebno je dosljedno poštovati Program utroška tekućih donacija za naknadu štete za eutanazirane i uginule životinje od bolesti ASK na području Brčko distrikta BiH, u dijelu koji se odnosi na isplatu fizičkim osobama za pretrpljenu štetu.	U 2024. godini sa istog ekonomskog koda su isplaćene naknade štete za ASK i pravnim i fizičkim osobama.	nije provedena
23.	Potrebno je sukladno odredbama Zakona o veterinarstvu u BiH donijeti podzakonski akt koji propisuje postupak i dokumentaciju za isplatu nadoknade štete za eutanazirane životinje kao i uvjete za procjenitelje prilikom realizacije određenih mjera za suzbijanje zaraznih bolesti s Liste A.	Odjel u 2024. godini nije donio podzakonski akt koji propisuje postupak i dokumentaciju za isplatu nadoknade štete za eutanazirane životinje kao i uvjete za procjenitelje prilikom realizacije određenih mjera za suzbijanje zaraznih bolesti s Liste A, kako je definirano Zakonom o veterinarstvu u BiH.	nije provedena
24.	Potrebno je da se odobreni poticaj za kapitalne investicije i ruralni razvitak posebno evidentira u okviru koda 615000 – Kapitalni transferi i donacije kako je predviđeno Pravilnikom o računovodstvu i financijskom izvještavanju i Pravilnikom o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji.	U 2024. godini odobreni poticaj za kapitalne investicije i ruralni razvitak nije posebno evidentiran u okviru koda 615000 – Kapitalni transferi i donacije, kako je predviđeno Pravilnikom o računovodstvu i financijskom izvještavanju i Pravilnikom o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji, ali je u Proračunu za 2025. godinu to učinjeno.	nije provedena

25.	Potrebno je prilikom planiranja sredstva za financiranje, odnosno sufinanciranje programa i projekata vršiti analize i utvrditi najučinkovitije načine za ostvarivanje definiranih ciljeva javnih politika iz nadležnosti proračunskog korisnika sukladno odredbama članka 58 stavka 2 Zakona o proračunu, odnosno da se prate učinci razvoja sektora poljoprivrede i ruralnog razvitka.	U 2024. godini, prilikom planiranja sredstava za financiranje, odnosno sufinanciranje programa i projekata nije vršena analiza da li su konkretni programi i projekti najučinkovitiji način za ostvarivanje definiranih ciljeva javnih politika iz nadležnosti Odjela, odnosno nisu praćeni učinci razvoja sektora poljoprivrede i ruralnog razvitka.	nije provedena
26.	Potrebno je prilikom planiranja sredstava za financiranje, odnosno sufinanciranje programa i projekata da proračunski korisnik planira i sredstva potrebna za procjenu učinka provedenog programa, odnosno projekta sukladno odredbama članka 58 stavka 3 Zakona o proračunu.	Prilikom planiranja sredstava za financiranje, odnosno sufinanciranje programa i projekata Odjel nije posebno planirao i sredstva potrebna za procjenu učinka provedenog programa, odnosno projekta.	nije provedena
27.	Potrebno je da Odjel sukladno odredbama Zakona o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji, na koncu svake kalendarske godine dostavi gradonačelniku izvješće o realizaciji poticaja.	Odjel nije izvještavao gradonačelnika o realizaciji poticaja.	nije provedena
28.	Potrebno je da Odjel preko Povjerenstva za internu kontrolu poticaja osigura kontinuiranu i sveobuhvatnu kontrolu nad realizacijom poticaja sukladno planu kontrole i Pravilniku o načinu i uvjetima poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji.	Odjel ni u 2024. godini putem Povjerenstva za internu kontrolu poticaja, nije osigurao kontinuiranu i sveobuhvatnu kontrolu nad realizacijom poticaja sukladno planu kontrole i Pravilniku o načinu i uvjetima poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji.	nije provedena
29.	Potrebno je poduzeti aktivnosti potrebne za donošenje Pravilnika o poticajima, s jasno utvrđenim uvjetima i potrebnom dokumentacijom za priznavanje prava na poticaj i mjerljivim parametrima za ocjenu analize uloženih sredstava sa stupnjem realizacije postavljenih ciljeva, sukladno Zakonu o poticajima u poljoprivrednoj proizvodnji.	U 2024. godini nisu poduzete aktivnosti potrebne za donošenje Pravilnika o poticajima, s jasno utvrđenim uvjetima i potrebnom dokumentacijom za priznavanje prava na poticaj i mjerljivim parametrima za ocjenu analize uloženih sredstava sa stupnjem realizacije postavljenih ciljeva, sukladno Zakonu o poticajima u poljoprivrednoj proizvodnji.	nije provedena

30.	Potrebno je osigurati potrebne uvjete za realizaciju kapitalnih projekata kako bi se osigurale pretpostavke za učinkovito upravljanje kapitalnim proračunom, sukladno Zakonu o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakonu o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2023. godinu.	Odjel je u 2024. godini kapitalni proračun realizirao sa 63,65 % od planiranih sredstva za ove namjene.	provedena
31.	Potrebno je planiranje kapitalnih projekata vršiti nakon ispunjenja potrebnih preduvjeta za njihovu realizaciju, u dijelu rješavanja imovinskih odnosa nad zemljištem.	Odjel je u 2024. godini kapitalni proračun realizirao sa 63,65 % od planiranih sredstva za ove namjene.	provedena
32.	Potrebno je da popisna povjerenstva prilikom popisa dosljedno primjenjuju odredbe Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju u dijelu propisanih rokova za sastavljanje Izvješća o izvršenom popisu i davanja preporuka koje moraju sadržavati način otuđenja stalnih sredstava sitnog inventara i materijala koji su rashodovani.	Popisna povjerenstva nisu poštovala odredbe Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju u dijelu propisanih rokova za sastavljanje izvješća o izvršenom popisu i davanja preporuka koje moraju sadržavati način otuđenja stalnih sredstava, sitnog inventara i materijala koji su rashodovani.	nije provedena
33.	Potrebno je da popisno povjerenstvo prilikom popisa tražbina provjeri mogućnost naplate tražbina sukladno odredbama članka 2 stavka 2 točke a) Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza.	Popisno povjerenstvo prilikom popisa tražbina nije provjeravalo mogućnost njihove naplate.	nije provedena
34.	Potrebno je da popisno povjerenstvo prilikom popisa tražbina, za sve tražbine za koje je izvjesno da neće biti naplaćene, da preporuku odnosno prijedlog da se donese odluka o otpisu tražbina, koja sadrži visinu i razlog otpisa sumnjivih i spornih tražbina, kako je definirano odredbama članka 73 stavka 10 točke c) Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.	Popisno povjerenstvo nije dalo preporuku za otpis tražbina za koje je izvjesno da neće biti naplaćene.	nije provedena
35.	Potrebno je popisom obuhvatiti cjelokupnu vlastitu imovinu, a ukoliko je dio imovine nedostupan, otuđen, uništen i slično, u izvješću o izvršenom popisu predložiti otpis i isknjižavanje predmetne imovine, a u svrhu da se utvrdi stvarno stanje i da se u poslovnim knjigama izvrši usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim po popisu, kako je propisano odredbama članka 72 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.	Popisom nije obuhvaćena cjelokupna vlastita imovina, a nedostupni dio imovine nije predložen za otpis.	nije provedena

36.	Potrebno je, prilikom kandidiranja i realizacije složenih projekata, realiziranih po fazama, osigurati da svaka faza obuhvati jednu tehno-ekonomsku cjelinu koja se može voditi kao zasebno stalno sredstvo, tako da Odjel može pravovremeno obavještavati Direkciju za financije Brčko distrikta BiH o točnom nadnevku raspoloživosti stalnog sredstva za uporabu kako bi se isto preknjižilo kao sredstvo u uporabi i otpočeo obračun amortizacije u svrhu usklađivanja sadašnje vrijednosti sukladno odredbama Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju za proračunske korisnike u Brčko distriktu BiH.	U 2024. godini značajan dio sredstava u pripremi ostao je neaktiviran i nije izvršen obračun amortizacije.	nije provedena
37.	Potrebno je identificirati sredstva u pripremi čije korištenje i održavanje spada u nadležnost drugih odjela te ista alocirati sukladno njihovoj namjeni.	Odjel u 2024. godini nije identificirao sredstva u pripremi čije korištenje spada u nadležnost drugih odjela niti je iste alocirao sukladno njihovoj namjeni.	nije provedena

Br. prep.	Preporuke iz Izvješća za 2022. godinu koje nisu realizirane	Ocjena realizacije preporuka iz Izvješća za 2022. godinu	Status
1.	Potrebno je u svrhu jačanja sustava internih kontrola, osigurati dosljednu primjenu postojećih pisanih procedura i pravila te donošenje nedostajućih zakonskih akata u svrhu poboljšanja uspostavljenog sustava internih kontrola.	Odjel nije osigurao dosljednu primjenu postojećih pisanih procedura i pravila te nije donio nedostajuće zakonske akte u svrhu poboljšanja uspostavljenog sustava internih kontrola.	nije provedena
2.	Potrebno je pravodobno pokrenuti postupke javnih nabava, kako bi se isti realizirali sukladno usvojenom Planu nabave.	Odjel nije pravodobno pokrenuo postupke javnih nabava, kako bi se isti realizirali sukladno usvojenom Planu nabave.	nije provedena
3.	Potrebno je pratiti dospjelost redovitih tražbina za naplatu te poduzeti aktivnosti za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti proračunskog korisnika, sukladno Zakonu o proračunu, Zakonu o izvršenju proračuna i Pravilniku o računovodstvu i financijskom izvještavanju.	Odjel nije pratio dospjelost redovitih tražbina za naplatu te nije poduzeo aktivnosti za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti proračunskog korisnika.	nije provedena
4.	Potrebno je izvješća o izvršenju proračuna sastavljati sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju, u dijelu posebnog osvrta na sumnjive i sporne tražbine i mjere koje će se poduzeti radi naplate.	Odjel nije izvješća o izvršenju proračuna sastavljao sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.	nije provedena

5.	Potrebno je definirati vrstu i opseg posebnih poslova u Odjelu, uvjete nastanka potrebe za njihovim obavljanjem, kao i preispitati usuglašenost Organizacijskog plana Odjela s potrebama za obavljanje djelatnosti.	Odjel nije definirao vrstu i opseg posebnih poslova u Odjelu, uvjete nastanka potrebe za njihovim obavljanjem te nije preispitao usuglašenost Organizacijskog plana Odjela s potrebama za obavljanje djelatnosti.	nije provedena
6.	Potrebno je donijeti pisane procedure i kriterije koji bi regulirali način angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova kako bi se osiguralo načelo transparentnosti.	Nisu donesene pisane procedure i kriteriji koji bi regulirali način angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova kako bi se osiguralo načelo transparentnosti.	nije provedena
7.	Potrebno je utvrditi jasne i objektivne kriterije za vrjednovanje projekata koji se financiraju iz tekućih transfera u svrhu objektivnog bodovanja.	Nisu utvrđeni jasni i objektivni kriteriji za vrjednovanje projekata koji se financiraju iz tekućih transfera u svrhu objektivnog bodovanja.	nije provedena
8.	Potrebno je kreirati formular za vrjednovanje pristiglih poslovnih planova koji omogućuje objektivno dodjeljivanje bodova od članova Povjerenstva.	Nije kreiran formular za vrjednovanje pristiglih poslovnih planova.	nije provedena
9.	Potrebno je sukladno Programu utroška sredstava za samozapošljavanje u poljoprivredi na području Brčko distrikta BiH, osigurati dokumentiranu kontrolu namjenskog utroška sredstava korisnika Programa, u dijelu nadležnosti Odjela.	Nije osigurana dokumentirana kontrola namjenskog utroška sredstava korisnika Programa, u dijelu nadležnosti Odjela.	nije provedena
10.	Potrebno je da Odjel preko članova Povjerenstva prilikom dodjele i kontrole utroška sredstava vrši provjeru vrijednosti nabava u računima i ugovorima, u smislu da su u okvirima ponude i potražnje na tržištu („fer tržišne cijene“).	Nije vršena provjera vrijednosti nabava u računima i ugovorima, u smislu da su u okvirima ponude i potražnje na tržištu („fer tržišne cijene“).	nije provedena
11.	Potrebno je prilikom planiranja sredstva za financiranje, odnosno sufinanciranje programa i projekata vršiti analize i utvrditi najučinkovitije načine za ostvarivanje definiranih ciljeva javnih politika iz nadležnosti proračunskog korisnika sukladno odredbama članka 58 stavka 2 Zakona o proračunu, odnosno da se prate učinci razvoja sektora poljoprivrede i ruralnog razvitka.	Odjel nije proveo analize i utvrdio najučinkovitije načine za ostvarivanje definiranih ciljeva javnih politika iz nadležnosti proračunskog korisnika te nije pratio učinke razvitka sektora poljoprivrede i ruralnog razvitka.	nije provedena

12.	Potrebno je prilikom planiranja sredstava za financiranje, odnosno sufinanciranje programa i projekata da proračunski korisnik planira i sredstva potrebna za procjenu učinka provedenog programa, odnosno projekta sukladno odredbama članka 58 stavka 3 Zakona o proračunu.	Odjel nije planirao sredstva za procjenu učinka provedenog programa.	nije provedena
13.	Potrebno je da Odjel sukladno odredbama Zakona o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji, na koncu svake kalendarske godine dostavi gradonačelniku izvješće o realizaciji poticaja.	Odjel nije sastavio i dostavio izvješće o realizaciji poticaja gradonačelniku.	nije provedena
14.	Potrebno je da Odjel putem Povjerenstva za internu kontrolu poticaja osigura kontinuiranu i sveobuhvatnu kontrolu nad realizacijom poticaja sukladno planu kontrole i Pravilniku o načinu i uvjetima poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji.	Odjel nije osigurao kontinuiranu i sveobuhvatnu kontrolu nad realizacijom poticaja sukladno planu kontrole i Pravilniku o načinu i uvjetima poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji.	nije provedena
15.	Potrebno je da popisna povjerenstva prilikom popisa dosljedno primjenjuju odredbe Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju u dijelu propisanih rokova za sastavljanje izvješća o izvršenom popisu i davanja preporuka koje moraju sadržavati način otuđenja stalnih sredstava sitnog inventara i materijala koji su rashodovani.	Odjel nije u propisanom roku dostavio izvješće o izvršenom popisu Središnjem popisnom povjerenstvu.	nije provedena
16.	Potrebno je da popisno povjerenstvo prilikom popisa tražbina provjeri mogućnost naplate tražbina sukladno odredbama članka 2 stavka 2 točke a) Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza.	Popisno povjerenstvo prilikom popisa tražbina nije provjerilo mogućnost naplate tražbina.	nije provedena
17.	Potrebno je da popisno povjerenstvo prilikom popisa tražbina, za sve tražbine za koje je izvjesno da neće biti naplaćene, da preporuku odnosno prijedlog da se donese odluka o otpisu tražbina, koja sadrži visinu i razlog otpisa sumnjivih i spornih tražbina, kako je definirano odredbama članka 73 stavka 10 točke c) Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.	Popisno povjerenstvo prilikom popisa tražbina nije dalo preporuku odnosno prijedlog da se donese Odluka o otpisu tražbina, za sve tražbine za koje je izvjesno da neće biti naplaćene.	nije provedena

18.	Potrebno je popisom obuhvatiti cjelokupnu vlastitu imovinu, a ukoliko je dio imovine nedostupan, otuđen, uništen i slično, u izvješću o izvršenom popisu predložiti otpis i isknjižavanje predmetne imovine, a u svrhu da se utvrdi stvarno stanje i da se u poslovnim knjigama izvrši usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim po popisu, kako je propisano odredbama članka 72 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.	Popisom nije obuhvaćena cjelokupna vlastita imovina, niti je dan prijedlog za isknjižavanje nedostupne imovine u svrhu utvrđivanja stvarnog stanja imovine.	nije provedena
Br. prep.	**Preporuke iz Izvješća za 2021. godinu koje nisu realizirane**	**Ocjena realizacije preporuka iz Izvješća za 2021. godinu**	**Status**
1.	Potrebno je, u svrhu uspostavljanja i osiguranja funkcioniranja učinkovitog sustava internih kontrola, da Odjel u svim segmentima poslovanja utvrdi konkretne vrste rizika i procijeni vjerojatnost nastanka i stupanj utjecaja rizika na njihovo poslovanje te da na temelju definiranih rizika utvrdi jasna i konkretna pravila i procedure, kontrolne i nadzorne postupke s rokovima i nositeljima za njihovu dosljednu provedbu i dokumentiranje.	Odjel nije utvrdio jasna i konkretna pravila i procedure, kontrolne i nadzorne postupke s rokovima i nositeljima za njihovu dosljednu provedbu i dokumentiranje.	nije provedena
2.	Potrebno je da Odjel uspostavi kontinuiran i automatski upravljački mehanizam mjerenja i monitoringa izvađenih količina materijala iz vodotoka i njihove usporedbe s obračunatim i naplaćenim naknadama sukladno odredbama Pravilnika o posebnoj vodogospodarskoj naknadi za izvađeni materijal iz vodotoka u BD BiH.	Odjel nije uspostavio kontinuiran i automatski upravljački mehanizam mjerenja i monitoringa izvađenih količina materijala iz vodotoka.	nije provedena
3.	Potrebno je da se Odjel prilikom izrade DOP-a pridržava procjene gospodarskog razvitka i razvojnih programa, kao i da se prilikom sastavljanja proračunskog zahtjeva za 2021. godinu, pridržava gornjih granica rashoda izvedenih iz DOP-a, kako je to regulirano odredbama Zakona o proračunu BD BiH.	Odjel se nije pridržavao gornjih granica rashoda izvedenih iz DOP-a.	nije provedena
4.	Potrebno je definirati vrstu i opseg posebnih poslova u Odjelu, uvjete nastanka potrebe za njihovim obavljanjem, izvršiti njihovo prethodno vrjednovanje, definirati proceduru načina i trajanja angažiranja izvršitelja, kao i preispitati usuglašenost Organizacijskog plana Odjela s potrebama za obavljanje djelatnosti.	Odjel nije definirao vrstu i opseg poslova, uvjete nastanka potrebe za njihovim obavljanjem.	nije provedena

5.	Potrebno je sukladno odredbama Pravilnika o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave, sastaviti izvješće o zaključenim ugovorima, ugovorenim poslovima, utrošenim sredstvima, kao i rezultatima provedene analize i ocjene učinkovitosti i djelotvornosti obavljenih poslova te isti u propisanom roku dostaviti Vladi BD.	Izvješće o zaključenim ugovorima, ugovorenim poslovima ne sadrži rezultate provedene analize o učinkovitosti i djelotvornosti obavljenih poslova.	nije provedena
6.	Potrebno je da Odjel, sukladno odredbama Zakona o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji, na koncu svake kalendarske godine dostavi gradonačelniku izvješće o realizaciji poticaja.	Izvješće o realizaciji poticaja nije dostavljeno gradonačelniku.	nije provedena
7.	Potrebno je osigurati dosljednu primjenu Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza u dijelu obuhvaćanja cjelokupne vlastite imovine i okončanja popisa sastavljanjem izvješća u propisanim rokovima.	Izvješće o popisu nije predano u propisanom roku.	nije provedena
8.	Potrebno je dosljedno primjenjivati odredbe Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza u dijelu obavljanja godišnjeg popisa kratkoročnih i dugoročnih obveza, kao i procjene mogućnosti naplativosti tražbina.	Prilikom popisa tražbina nije utvrđena mogućnost naplativosti tražbina, niti je izvršen prijenos nenaplativih tražbina s redovitih na sumnjive i sporne tražbine.	nije provedena

6 NALAZI I PREPORUKE

6.1 Rukovodstvo i sustav internih kontrola

Radom Odjela rukovodi voditelj Odjela, sukladno Zakonu i uputama gradonačelnika, predlaže potrebne mjere radi učinkovitog i djelotvornog ostvarivanja utvrđenih ciljeva i zadataka iz nadležnosti Odjela, zalaže se za poboljšanje stanja u oblastima iz svoje nadležnosti te zastupa i štiti interese zaposlenih u tim oblastima. Pododjelima rukovode voditelji pododjela, koji pružaju pomoć voditelju Odjela u rukovođenju pojedinim oblastima ili područjima rada. Radi ostvarenja programskih ciljeva, kao i ekonomičnog, učinkovitog i djelotvornog trošenja javnih sredstava potrebno je uspostaviti funkcionalan sustav internih kontrola, što spada u odgovornost rukovodstva. Elementi interne kontrole uspostavljeni donošenjem Pravilnika o internoj kontroli i pojedinačnih akata i procedura usmjereni su na konkretne procese: prijam i obrada zahtjeva, odobravanje poticaja, naknadnu kontrolu podnesenih zahtjeva i ispunjenosti kriterija propisanih Pravilnikom o poticajima, prodaja drvnih sortimenata, dodjela šumskih sadnica, kontrola čišćenja prostorija, kontrola uporabe telefona, vođenju registra poljoprivrednih gospodarstava. Prilikom definiranja kontrolnih procedura nije izvršena identifikacija značajnih rizika koji mogu onemogućiti postizanje postavljenih ciljeva Odjela, procjena vjerojatnosti njihovog nastanka i njihovog utjecaja na poslovanje Odjela, kao i definiranje odgovarajućih mjera za njihovo sprječavanje i korekciju negativnih učinaka na poslovanje. Uspostavljene procedure, zbog usmjerenosti na pojedinačne aktivnosti Odjela, ne daju dovoljnu osnovu za uspostavu cjelovitog i učinkovitog sustava internih kontrola. Izuzev toga, u sustavu internih kontrola nedostaje adekvatan sustav nadzora, informiranja i komunikacija o nalazima kontrolnih aktivnosti, kako unutar Odjela tako i s ostalim sudionicima izvan Odjela u povezanim poslovnim procesima. Kontrolni postupci, obavljani na temelju općih uputa iz organizacijskog plana, su formalizirani i svedeni na rutinske transakcije, što potvrđuju uočeni propusti i nepravilnosti:

- tekući proračun za subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima, za poticaje u poljoprivredi nije planiran po strukturi niti po namjeni poticaja kako je propisano odredbama članaka 6 i 7 Zakona o poticajima u poljoprivrednoj proizvodnji
- nesastavljanje izvješća o realizaciji poticaja za 2024. godinu, sukladno članku 9 Zakona o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji
- zbog nedosljedne primjene zakonskih odredbi prilikom provedbe postupaka javne nabave Odjel je imao obvezu isplatiti naknade troškova ponuđaču koji je uložio žalbu
- izvješće o izvršenju proračuna koje je sastavio Odjel i dostavio Direkciji ne sadrži poseban osvrt na sumnjive i sporne tražbine s opisom mjera koje su poduzete radi njihove naplate, što nije sukladno odredbama Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju
- nedefiniranje vrste i opsega posebnih poslova u Odjelu, uvjeta nastanka potrebe za njihovim obavljanjem, neizvršavanje njihovog prethodnog vrjednovanja, nedefiniranje procedure načina angažiranja izvršitelja
- nedonošenje podzakonskog akta iz Zakona o veterinarstvu BiH, koji regulira Postupak i dokumentaciju za isplatu nadoknade štete za eutanazirane životinje kao i uvjeti za procjenitelje prilikom realizacije određenih mjera za suzbijanje zaraznih bolesti s Liste A
- neusuglašavanje analitičke evidencije s podatcima iz Glavne knjige
- neprovođenje kontinuiranog nadzora nad realizacijom poticaja, na način da se vrši kontrola rada povjerenstva za poticaj na terenu, provjera obrađene dokumentacije,

neposredan uvid u utvrđeno stanje na terenu i kontrola markiranja životinja, kako je to propisano Pravilnikom o poticajima u poljoprivrednoj proizvodnji
- nepoštovanje odredbi Zakona o poticaju prilikom sastavljanja prijedloga programa utroška sredstava
- nisu objavljeni popisi korisnika sredstava po utvrđenim potprogramima
- nije sastavljen plan interne kontrole koji obuhvaća sve propisane faze u odobravanju poticaja i sve vrste poljoprivredne proizvodnje
- nedosljedna primjena Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju i Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza u dijelu obuhvaćanja cjelokupne vlastite imovine, okončanja popisa sastavljanjem izvješća u propisanim rokovima, obavljanja godišnjeg popisa kratkoročnih i dugoročnih obveza, kao i procjene mogućnosti naplativosti tražbina.

Preporuke za otklanjanje navedenih nepravilnosti dane su u tablici broj 1. Preporuke za 2024. godinu.

6.2 Usklađenost sa zakonom i drugim propisima

Odredbama članka 6 (Namjene poticaja) Zakona o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji, propisano je da je poticaj namijenjen za:
a. poticanje razvitka stočarstva, voćarstva, ratarstva i povrtlarstva
b. regresiranje kamata za investicijske kredite u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji
c. participacije za projekte novih tehnologija, obveze i edukacije od interesa za primarnu poljoprivrednu proizvodnju
d. organsku proizvodnju
e. ruralni razvitak.

Odredbama članka 7 (Struktura poticaja) istog Zakona, propisano je da se sredstva za poticaj koriste se za:
a. biljnu proizvodnju: ratarstvo, povrtlarstvo i voćarstvo
b. stočarsku proizvodnju: govedarstvo, svinjogojstvo, peradarstvo, ovčarstvo, kozarstvo i ostala stočarska proizvodnja
c. organsku proizvodnju
d. kapitalne investicije
e. regresiranje kamata za poljoprivredne kredite
f. razvitak stručnih institucija
g. uvođenje novih tehnologija i kultura u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji
h. ruralni razvitak.

Odjel je u okviru tekućeg proračuna planirao tekuće transfere drugim i istim razinama vlasti, tekuće donacije pojedincima, tekuće donacije neprofitnim organizacijama i subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima.
Revizijom smo utvrdili da Odjel tekući proračun za subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima, za poticaje u poljoprivredi nije planirao po strukturi niti po namjeni poticaja kako je propisano odredbama članaka 6 i 7 Zakona o poticajima u poljoprivrednoj proizvodnji.

Potrebno je prilikom planiranja sredstava proračuna za subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima, planirati poticaje po strukturi i namjeni sukladno odredbama Zakona o poticajima u poljoprivrednoj proizvodnji.

Odredbama članka 9 Zakona o poticajima u poljoprivrednoj proizvodnji propisano je da Odjel za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo gradonačelniku Brčko distrikta BiH dostavlja izvješće o realizaciji poticaja na koncu svake kalendarske godine ili periodično na zahtjev gradonačelnika Brčko distrikta BiH.

Odredbama članka 10 Zakona o poticajima u poljoprivrednoj proizvodnji propisano je da će gradonačelnik Brčko distrikta BiH Skupštini Brčko distrikta BiH, šestomjesečno, dva puta godišnje, dostavljati izvješće o rezultatima poticaja.

Odjel nakon realizacije poticaja na koncu proračunske godine objavljuje popis korisnika sredstava sa iznosom dodijeljenih sredstava. Odjel nije sastavio izvješće o realizaciji poticaja po namjeni i strukturi poticaja.

Revizijom smo utvrdili da Odjel nije dostavio gradonačelniku Brčko distrikta BiH izvješće o realizaciji poticaja za 2023. i 2024. godinu, niti je bilo zahtjeva gradonačelnika Brčko distrikta BiH za periodično izvještavanje.

> ***Potrebno je da Odjel sukladno odredbama Zakona o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji, na koncu svake kalendarske godine dostavi gradonačelniku izvješće o realizaciji poticaja, po namjeni i strukturi poticaja, kako bi se mogao utvrditi stupanj realizacije ciljeva propisanih Zakonom.***

Strategija stručnog usavršavanja službenika, odnosno namještenika u tijelima javne uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine 2023. – 2025. objavljena je 10. 8. 2023. godine. Strategija polazi od najšire definicije stručnog usavršavanja koja obuhvaća raznovrsne oblike poduke, u svim fazama razvoja karijere službenika, odnosno namještenika u javnoj upravi.

Odredbama Zakona o državnoj službi uređuju se prava službenika i namještenika koja, između ostalog, uključuju pravo na stručno usavršavanje sukladno Programu poduke, ali je uređena i obveza zaposlenog da se trajno osposobljava za poslove radnog mjesta u organiziranim programima poduke.

Odredbama članka 82 navedenog Zakona, između ostalog, propisano je da:
(2) Rukovoditelji tijela javne uprave dužni su dostaviti potrebe za stručnim usavršavanjem službenika, odnosno namještenika Odjelu za stručne i administrativne poslove, na temelju kojih se izrađuje godišnji program stručnog usavršavanja službenika, odnosno namještenika.
(3) Godišnji program stručnog usavršavanja službenika, odnosno namještenika, donosi Vlada, na prijedlog voditelja Odjela za stručne i administrativne poslove.
(4) Na temelju godišnjeg programa iz stavka 3 ovoga članka Odjel za stručne i administrativne poslove planira sredstva u proračunu.

Odjel je 30. 8. 2024. godine sastavio i dostavio Plan posebnog stručnog usavršavanja za 2024. godinu, Odjelu za stručne i administrativne poslove.

Uvidom u analitičke kartice za razdoblje od 1. 1. do 31. 7. 2024. godine utvrdili smo da je Odjel na ekonomskom kodu Usluge stručnog obrazovanja realizirao sredstva u iznosu od 1.800,00 KM, iako prethodno nije sastavio niti dostavio potrebe za stručnim usavršavanjem za 2024. godinu, što nije sukladno odredbama članka 82 Zakona o državnoj službi.

Potrebno je pravodobno donijeti plan posebnog stručnog usavršavanja te isti dostaviti nadležnom Odjelu kako bi potrebe za stručnim usavršavanjem namještenika i službenika bile uvrštene u godišnji program stručnog usavršavanja te planirana sredstva u proračunu za navedene usluge.

Javne nabave

Odjel je Planom nabava za 2024. godinu planirao nabave procijenjene vrijednosti 4.208.376,60 KM, od toga 7 nabava po izravnom postupku procijenjene vrijednosti 19.486,96 KM, 5 nabava Aneks II. dio B procijenjene vrijednosti 21.376,07 KM, 15 nabava po konkurentskom postupku procijenjene vrijednosti 231.904,54 KM i 50 nabava po otvorenom postupku procijenjene vrijednosti 3.935.609,06 KM.

Uvidom u Plan nabava Odjela i realizaciju nabava utvrdili smo da je realizirano 1.987.710,54 KM odnosno 47,23 % u odnosu na planirano i to:

4 nabave po izravnom postupku u iznosu 12.131,60 KM
2 nabave Aneks II. dio B u iznosu od 6.145,00 KM
6 nabava po konkurentskom postupku u iznosu od 49.375,53 KM i
22 nabave po otvorenom postupku u iznosu od 1.920.058,41 KM.

Odredbama članka 3 (Opća načela) stavka 1 Zakona o javnim nabavama, propisano je da je ugovorno tijelo dužno postupati transparentno, da se u postupku javne nabave prema kandidatima/ponuđačima ponaša jednako i ne diskriminirajuće, na način da osigura pravednu i aktivnu konkurenciju, s ciljem najučinkovitijeg korištenja javnih sredstava, u svezi s predmetom nabave i njegovom svrhom.

Odredbama članka 63 stavka 6 Zakona o javnim nabavama propisano je da se preslika zapisnika o otvaranju ponuda dostavlja svim ponuđačima odmah ili najkasnije u roku od tri dana od dana otvaranja ponuda.

Uvidom u dokumentaciju revizijom smo utvrdili da postoje prigovori i žalbe ponuđača (minitenderiranje za nabavu higijenskog materijala) koji se odnose na dostavljanje zapisnika s otvaranja ponuda sukladno zakonskim odredbama. Nakon provedenog otvaranja ponuda za nabavu higijenskog materijala, Odjel je propustio da svim ponuđačima dostavi zapisnik s otvaranja ponuda. Zbog nedosljedne primjene zakonskih odredbi prilikom provedbe postupaka javne nabave, Odjel je imao obvezu isplatiti naknade troškova ponuđaču koji je uložio žalbu.

Potrebno je da Odjel dosljedno provodi odredbe Zakona o javnim nabavama u dijelu postupanja ugovornog tijela kod dostavljanja zapisnika s otvaranja ponuda, kako bi se osiguralo jednako i nediskriminirajuće postupanje prema svim kandidatima/ponuđačima te spriječile eventualne isplate nadoknade troškova ponuđačima.

6.3 Plan i realizacija planom predviđenih zadataka

Odjel je za poslove iz svoje nadležnosti, koje su propisane člankom 27 Zakona o javnoj upravi Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 18/24 – pročišćeni tekst), donio Godišnji plan rada za 2024. godinu, s pet programa koji su razrađeni na dvanaest aktivnosti.

U Godišnjem izvješću o radu Odjela, navedeno je da su programi iz Godišnjeg plana rada realizirani s 95,60 % u odnosu na planirano.

6.4 Planiranje i izvršenje tekućeg proračuna

6.4.1 Ostvarenje prihoda

Planirani prihodi za 2024. godinu iznose 1.093.800,00 KM, a realizirani su u iznosu od 1.314.950,13 KM ili 120,22 % u odnosu na planirane prihode. Struktura planiranih i ostvarenih prihoda prikazana je u tablici broj 3. u prilogu Izvješća.

6.4.2 Planiranje i izvršenje tekućih izdataka proračuna

Sredstva odobrena proračunom za tekuće izdatke iznose 25.883.868,04 KM, a realizirana su u iznosu od 25.159.326,47 KM ili 97,16 % odobrenog tekućeg proračuna.

Bruto plaće i naknade planirane su u iznosu od 2.605.747,77 KM, realizirani iznos je 2.484.166,85 KM ili 95,38 %.

Naknade troškova zaposlenih su planirane u iznosu od 356.033,00 KM, a realizirane u iznosu od 180.979,62 KM ili 50,83 %. Navedena sredstva se odnose na pomoć u slučaju smrti člana uže obitelji, isplate otpremnine za odlazak zaposlenika u mirovinu i naknade za topli obrok tijekom rada.

Putni troškovi su planirani u iznosu 19.000,00 KM, a realizirani u iznosu od 17.432,89 KM ili 91,75 %.

Izdatci za energiju planirani su u iznosu od 75.000,00 KM, a realizirani u iznos 48.909,84 KM ili 65,21 %.

Izdatci za komunalne usluge planirani su u iznosu od 32.500,00 KM, a realizirani u iznosu od 10.920,47 KM ili 33,60 %.

Nabava materijala i sitnog inventara planirana je u iznosu od 242.800,00 KM, a realizirana u iznosu od 220.417,66 KM ili 90,78 %.

Na ovom ekonomskom kodu, između ostalog, nalaze se sljedeće pozicije:

- Lijekovi - sredstva su odobrena u iznosu od 70.000,00 KM, a realizirano je 60.281,03 KM
- Rakete za protugradnu zaštitu - odobrena sredstva iznose 90.000,00 KM, a realizirano je 89.610,00 KM
- Sitni inventar - odobrena su sredstva u iznosu od 20.000,00 KM, a realizirano je 13.595,87 KM

- Odore, obuća i oprema za čuvare šuma, i odore za veterinare - odobrena sredstva iznose 15.000,00 KM, a realizirano je 8.143,20 KM.

Izdatci za usluge prijevoza i goriva planirani su u iznosu 72.000,00 KM, a realizirani u iznosu 66.369,19 KM ili 92,18 %.

Izdatci za tekuće održavanje planirani su u iznosu 795.000,00 KM, a realizirani su u iznosu 713.710,92 KM ili 89,77 %. Navedeni izdatci između ostalog, obuhvaćaju:

- usluge popravaka i održavanje zgrade – održavanje crpne stanice „Đurići“ odobrena sredstva u iznosu od 30.000,00 KM, a realizirano je 19.105,28 KM
- provedbu mjera na zaštiti od poplava u svim fazama obrane od poplava na području Distrikta, odobrena su sredstva u iznosu od 300.000,00 KM, a realizacija iznosi 243.310,08 KM
- održavanje izgrađenih vodogospodarskih objekata, košenje, sječa šiblja i niskog rastinja, sječa i krčenje drveća, odobrena su sredstva u iznosu od 180.000,00 KM, a realizirana u iznosu od 185.532,43 KM
- sanacija propratnog nasipa uz staro korito rijeke Tinje u MZ Vukšić i čišćenje starog korita rijeke Tinje odobrena su sredstva u iznosu od 200.000,00 KM, a realizirana u iznosu od 200.000,00 KM
- tekuće održavanje šumskih putova i prilaznih putova vodotocima, odobrena su sredstva u iznosu od 30.000,00 KM, a realizirana u iznosu od 19.632,71 KM
- Usluge popravaka i održavanje opreme u zgradi bivšeg Instituta za uljarice – održavanje centralnog grijanja, klima uređaja, odobrena su sredstva u iznosu od 6.000,00 KM, a realizirana u iznosu od 5.616,00 KM.

Izdatci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa planirani su u iznosu od 14.000,00 KM, a realizirani su u iznosu od 9.954,59 KM ili 71,10 %.

Ugovorene usluge planirane su u iznosu od 1.015.000,00 KM, a realizirane u iznosu od 882.253,67 KM ili 86,92 %.

Realizirane ugovorene usluge obuhvaćaju sljedeće:

Usluge medija	3.978,00
Usluge tiskanja	4.309,82
Usluge reprezentacije	11.608,84
Usluge objavljivanja tendera i oglasa	5.154,00
Usluge stručnog obrazovanja	3.555,00
Rashodi za hardverske i softverske usluge	15.440,49
Rashodi za privremene i poslove, povjerenstva	125.879,65
Kontrola kvalitete vode	13.759,20
Troškovi spora	24,49
Troškovi izvršenja sudskih presuda	562,50
Izrada projekta	5.440,50
Protugradna zaštita	69.562,83
Vatrogasne usluge	359,99
Izrada regulacijskog plana	2.574,00
Veterinarske usluge	23.984,37
Nasipanje poljskih putova	218.290,93
Zbrinjavanje pasa lutalica	369.999,96
Digitalno i javno snimanje	4.949,10

Ugovorene usluge parkinga	2.520,00
Usluge deratizacije, dezinfekcije	300,00

Rashodi za privremene i povremene poslove, ugovori o djelu i povjerenstva realizirani su u ukupnom iznosu od 125.879,65 KM, i odnose se na rashode po osnovi ugovora o posebnim poslovima.

Zaključivanje pojedinačnih ugovora vršeno je na temelju Odluke Vlade o davanju suglasnosti broj: 33-004732/23 od 27. 12. 2023. godine za angažiranje 9 osoba te Odluke o izmjeni Odluke o davanju suglasnosti broj: 33-004732/23 od 2. 2. 2024. godine za angažiranje 12 osoba za obavljanje posebnih poslova pravne, ekonomske i tehničke struke i za obavljanje poslova čišćenja i održavanja čistoće u zgradi Odjela, a radi ispunjavanja obveza iz nadležnosti Odjela na poslovima za koje po obrazloženju Odjela, nisu predviđena radna mjesta.

Odredbama članka 46a stavka 2 Zakona o državnoj službi u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH regulirano je da su posebni poslovi, poslovi koji se obavljaju radi ispunjavanja obveza iz nadležnosti tijela javne uprave, za koje nisu predviđena radna mjesta. Također, odredbama članka 13 stavka 1 Pravilnika o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH regulirano je da se u iznimnim slučajevima rad u tijelima javne uprave može obavljati angažiranjem osoba radi obavljanja posebnih poslova za koje ne postoje predviđena radna mjesta.
Odredbama članaka 13 i 14 Pravilnika o radu propisani su forma i sadržaj ugovora o obavljanju posebnih poslova (stručna sprema angažirane osobe, trajanje ugovora, vrsta posla i način izvršenja, rok izvršenja posla, visina naknade za rad i slično).

Revizijom je utvrđeno da se ugovori odnose na obavljanje redovitih poslova iz nadležnosti Odjela, kao što su pravne analize akata, poslovi asistencije prilikom izrade pojedinačnih akata te zakona i podzakonskih propisa, pružanje asistencije doktorima veterinarske medicine, poslovi pri vođenju baze podataka iz šumarstva u softveru, pružanje asistencije službenicima zaduženim za prijam i obradu zahtjeva za dodjelu poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji, organizacija izvršenja planiranih agrotehničkih mjera za pojedine kulture i parcele, obilazak zasijanih parcela i kultura radi praćenja njihovog razvitka i sl., što nije sukladno odredbama članka 46a Zakona o državnoj službi i članka 13 Pravilnika o radu.

> ***Potrebno je prilikom angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova, dosljedno poštovati odredbe Zakona o državnoj službi i Pravilnika o radu, u dijelu angažiranja osoba na poslove za koje ne postoje predviđena radna mjesta.***
>
> ***Potrebno je sistematizaciju radnih mjesta, odnosno Organizacijski plan uskladiti sa stvarnim potrebama Odjela radi obavljanja poslova iz nadležnosti Odjela.***

Odredbama članka 13a) stavka 4 Pravilnika o radu regulirano je da je rukovoditelj tijela javne uprave dužan uspostaviti sustav praćenja i kontrole obavljanja posebnih poslova.

Revizijom smo utvrdili da osobe angažirane po ugovoru o posebnim poslovima dostavljaju mjesečno izvješće o obavljanju posebnih poslova voditelju Odjela, ali da opis izvršenih poslova ne odgovora poslovima koji su navedeni u ugovorima.

Ugovorom o posebnim poslovima definirani su poslovi: provjera transakcijskih računa podnosilaca zahtjeva u bankama potrebnih za izradu odluka o isplati poticaja u poljoprivredi, pružanje pomoći prilikom analize financijskih aspekata poljoprivrednih

operacija uključujući troškove proizvodnje, prihode od prodaje i ukupnu profitabilnost poljoprivrednih operacija, pružanje edukacije poljoprivrednicima o osnovama financija, upravljanje novcem i optimizaciji financijskih procesa. Osoba koja je bila angažirana po navedenom ugovoru u Izvješću o obavljenim poslovima navodi da je obavljala sljedeće aktivnosti: preuzimanje osnovnih predmeta od referenta za poticaj, skeniranje predmeta, predaja skeniranih predmeta referentima, skeniranje potrebne dokumentacije za rad Odjela.

Također, ugovorom o posebnim poslovima definirani su poslovi: izvršenja planiranih agrotehničkih mjera za pojedine kulture i parcele prilagođavajući ih datim uvjetima, obilazak zasijane kulture, prati njihov razvoj, priprema program i njihovu njegu, priprema i vodi potrebnu dokumentaciju o proizvodnji sjemenske robe, radi na poslovima vođenja povijesti polja i na temelju toga dostavlja potrebne agrotehničke podatke institutima za pojedine kulture po parcelama. Osoba koja je bila angažirana po navedenom ugovoru u Izvješću o obavljenim poslovima navodi da je obavljala sljedeće aktivnosti: poslovi u vidu pružanja tehničke pomoći zaposlenima na obradi predmeta u postupku podjele poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji. Preuzimanje kompletnih predmeta zahtjeva za poticaj sa zapisnicima i dopunskim zahtjevima. Vođenje elektroničke i pisane evidencije o stanju i kretanju predmeta koji sadrži osnovne podatke o predmetu, izdavanje blokova zapisnika i vođenje evidencije.

Nadležni rukovoditelj Odjela nije uspostavio sustav praćenja i kontrole obavljanja posebnih poslova, kako je to propisano odredbama članka 13 a) stavka 4 Pravilnika o radu, tako da osobe nisu obavljale poslove za koje su angažirane po ugovorima o obavljanju posebnih poslova.

> *Potrebno je da Odjel uspostavi sustav praćenja koji bi osigurao suštinsku dokumentiranu kontrolu izvršenih posebnih poslova sukladno odredbama Pravilnika o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave.*

Tekući transferi, donacije i subvencije odobreni su u ukupnom iznosu od 20.521.000,00 KM, a realizirani su u iznosu od 20.437.489,97 KM, odnosno 99.59 % odobrenog tekućeg proračuna Odjela, a odnose se na:

R. br.	O P I S	Plan	Ostvarenje	%
1.	614100-Tekući transferi drugim i istim razinama vlasti	500.000,00	500.000,00	100,00
2.	614200-Tekuće donacije pojedincima	1.147.000,00	1.093.816,36	95,36
3.	614300-Tekuće donacije neprofitnim organizacijama	4.000,00	0,00	0,00
4.	614500-Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima	18.870.000,00	18.843.673,51	99,86
5.	**Ukupno:**	**20.521.000,00**	**20.437.489,87**	**99,59**

1. 614100 - Tekući transferi drugim i istim razinama vlasti odobreni su i realizirani 31. 5. 2024. godine u iznosu od 500.000,00 KM, a odnose se na transfer Zavodu za zapošljavanje Brčko distrikta BiH, za realizaciju Programa samozapošljavanja u poljoprivredi na području Brčko distrikta BiH.

Program samozapošljavanja u poljoprivredi na području Brčko distrikta BiH u 2024. godini odobren je Odlukom Vlade od 14. 3. 2024. godine, broj: 13-000449/24, broj akta 01.11-0323sr-011/24 te Odlukom o odobravanju tekućeg transfera i usvajanja Programa utroška sredstava za samozapošljavanja u poljoprivredi na području Brčko distrikta BiH u 2024. godini od 18. 4. 2024. godine, u iznosu od 500.000,00 KM Zavodu za zapošljavanje (korisniku sredstava).

Voditelj Odjela je 22. 5. 2024. godine donio Odluku o izdvajanju novčanih sredstava u iznosu od 500.000,00 KM, uz obrazloženje da je Zavod za zapošljavanje podnio Zahtjev za prijenos sredstva za realizaciju Programa samozapošljavanja u poljoprivredi na području Brčko distrikta BiH 2024. godine, broj: 01-1068/24 od 7. 5. 2024. godine. Uz zahtjev je priložio:

- Rješenje o registraciji
- Identifikacijski broj poreznog obveznika
- Financijsko izvješće o utrošenim sredstvima transfera po programu samozapošljavanja u poljoprivredi za 2023. godinu, zaključno s 22. 4. 2024. godine
- Godišnji plan rada Zavoda za zapošljavanje Brčko distrikta BiH te
- Izvješće o radu Zavoda za zapošljavanje Brčko distrikta BiH za 2023. godinu.

Sukladno članku 10 stavku 2 Programa samozapošljavanja u poljoprivredi na području Brčko distrikta BiH u 2024. godini voditelj Odjela je Odlukom broj akta: 05-000795/24 od 14. 10. 2024. godine imenovao Povjerenstvo za kontrolu i nadzor namjenskog utroška dodijeljenih sredstava.

2. 614200 - Tekuće donacije pojedincima

Tekuće donacije pojedincima odobrene su u iznosu od 1.147.000,00 KM, a realizirane u iznosu od 1.093.816,36 KM ili 95,36 % od odobrenog proračuna, a odnose se na:

	Tekući transferi, donacije i subvencije	Planirano	Ostvareno	(%) Realizacije
a.	Ostale donacije pojedincima za nabavu šumskih sadnica za pošumljavanje za prostu reprodukciju šuma u privatnom vlasništvu po izdanim odobrenjima za sječu	30.000,00	10.778,04	35,93
b.	Naknada štete sukladno Zakonu o veterinarstvu BiH (eutanazija životinja)	100.000,00	90.095,00	90,10
c.	Naknada štete za eutanaziju životinja zaraženih od bolesti afričke svinjske kuge (Po odluci od 2. 2. i 3. 10. 2024. godine)	1.017.000,00	992.943,32	97,63

a. **Ostale donacije pojedincima** za nabavu šumskih sadnica za pošumljavanje za prostu reprodukciju šuma u privatnom vlasništvu po izdanim odobrenjima za sječu

Za nabavu šumskih sadnica za pošumljavanje i prostu reprodukciju šuma u privatnom vlasništvu odobrena su sredstva u iznosu od 30.000,00 KM, a realizirana u iznosu od 10.778,04 KM ili 35,93 %.

b. **Naknada štete sukladno Zakonu o veterinarstvu BiH** (eutanazija životinja oboljelih od bruceloze)

Za neškodljivo uspavljivanje životinja planirana su sredstva u iznosu od 100.000,00 KM, a realizirana u iznosu od 90.095,00 KM ili 90,10 %

c. **Naknada štete za eutanaziju životinja zaraženih od bolesti svinjske afričke kuge**

Za naknadu štete za eutanazirane i uginule životinje od bolesti afričke svinjske kuge odobrena su sredstva Odlukom o usvajanju Programa utroška tekućih donacija i subvencija u Odjelu odobrenih proračunom Brčko distrikta za 2024. godinu od 2. 2. 2024. godine u iznosu od 870.000,00 KM i Odlukom o usvajanju Izmjene programa utroška tekućih donacija i subvencija u Odjelu odobrenih proračunom Brčko distrikta BiH za 2024. godinu, od 3. 10. 2024. godine, kojom se iznos od 870.000,00 KM mijenja na iznos od 1.017.000,00 KM.

Uvidom u analitičku evidenciju (ekonomski kod 6142390012- Ostale donacije pojedincima - Nadoknada štete za životinje - Afrička kuga), utvrdili smo da su isplate započete 20. 2. 2024. godine, a okončane su 22. 8. 2024. godine u ukupnom iznosu od 992.943,32 KM ili 97,63 % odobrenih sredstava za ovo namjenu, dok realizacija za ove namjene prema Izvješću o izvršenju proračuna Odjela iznosi 1.000.459,00 KM.
Također, utvrdili smo neusuglašenost između Izvješća o izvršenju proračuna Odjela s analitičkom evidencijom na ekonomskom kodu 614239005 - Naknada za uginule životinje, u smislu da je Odjel u Izvješću o izvršenju proračuna iskazao realizaciju na ovoj poziciji u iznosu od 82.579,32 KM, dok je u analitičkoj evidenciji iskazan ukupan iznos isplata po ovoj osnovi 90.095,00 KM.

Odredbama članka 9 (Usuglašavanje) Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju propisano je da usuglašavanje analitičkih evidencija proračunskih korisnika s podatcima iz glavne knjige Trezora se vrši po isteku svakog mjeseca, najkasnije do desetog dana u mjesecu za prethodni mjesec odnosno razdoblje.
Utvrdili smo da Odjel nije izvršio usuglašavanje svojih analitičkih evidencija s podatcima iz Glavne knjige Trezora, što nije sukladno odredbama članka 9 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.

Potrebno je da Odjel izvrši usuglašavanje analitičke evidencije s podatcima iz Glavne knjige Trezora u Direkciji za financije.

Sukladno odredbama članka 46 stavka 1 Zakona o veterinarstvu u BiH (Sl. glasnik BiH, br. 34/2002), propisano je da:
nadležna tijela moraju osigurati imateljima životinje nadoknadu za životinje, koje su bile ubijene ili zaklane, kao i za predmete i sirovine, koji su bili oštećeni, pokvareni ili uništeni prilikom realizacije određenih mjera za suzbijanje zaraznih bolesti s Liste A i osobito opasnih zaraznih bolesti i zoonoza, u slučajevima:

a) kada je izbijanje zarazne bolesti ili sumnja na zaraznu bolest odmah prijavljena
b) kada je obavljeno obvezno preventivno cijepljenje u određenim vremenskim razdobljima, kao i dijagnostičko i drugo ispitivanje životinja
c) ako su implementirane i druge propisane i određene mjere za sprječavanje i suzbijanje bolesti.

Postupak za isplatu nadoknade propisan je u članku 47 istog Zakona kako slijedi:

1. Nadoknada iz članka 46 stavka 1 određuje se prema tržišnoj vrijednosti životinje, sirovine, odnosno predmeta. Ako je ubijena, odnosno zaklana životinja ili uništeni, odnosno oštećeni predmet, odnosno sirovina u cijelosti ili djelomično još uporabljiva, nadoknada se smanjuje za vrijednost još uporabljivog dijela.
2. Postupak za isplatu nadoknade pokreće se na zahtjev imatelja. Zahtjev se podnosi kod nadležnih tijela entiteta i Brčko distrikta i prilaže se propisana dokumentacija. U postupku za potvrđivanje nadoknade ne plaća se administrativna pristojba.
3. O tome hoće li se imatelju isplatiti nadoknada odlučuje odlukom nadležno tijelo entiteta i Brčko distrikta. Protiv te odluke dopuštena je žalba drugostupanjskom tijelu kojem pripada nadležno tijelo entiteta i Brčko distrikt, u roku od osam dana od dana prijama odluke.
4. O samoj visini nadoknade iz stavka 1 odlučuju nadležna tijela entiteta i Brčko distrikta na temelju datog izvješća procjenitelja s formiranog popisa procjenitelja ili formirano povjerenstvo za procjenu štete.
5. Protiv odluke o visini nadoknade iz stavka 4 nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke.
6. Postupak i dokumentaciju za isplatu nadoknade iz stavka 2, kao i uvjete za procjenitelje, detaljno propisuju nadležna tijela entiteta i Brčko distrikta.

Na Listi A i Priloga 1. spomenutog Zakona, između petnaest (15) zaraznih bolesti nalazi se i afrička svinjska kuga.

Revizijom smo utvrdili da je izvršena isplata za nadoknadu štete za eutanaziju životinja zaraženih od bolesti afričke svinjske kuge, a da nije donesen podzakonski akt koji propisuje postupak i dokumentaciju za isplatu nadoknade štete za eutanazirane životinje kao i uvjete za procjenitelje, kako je to propisano odredbama članka 46 stavka 1 i članka 47 stavka 6 Zakona o veterinarstvu u BiH.

> *Potrebno je sukladno odredbama Zakona o veterinarstvu u BiH donijeti podzakonski akt koji propisuje postupak i dokumentaciju za isplatu nadoknade štete za eutanazirane životinje kao i uvjete za procjenitelje prilikom realizacije određenih mjera za suzbijanje zaraznih bolesti s Liste A.*

3. 614300 - Tekuće donacije neprofitnim organizacijama planirane su u iznosu od 4.000,00 KM i odnose se na donaciju za UNDP za sufinanciranje projekta GIS sustava. Sredstva nisu realizirana, jer nisu pokrenute konkretne aktivnosti od UNDP.

4. 614500 - Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima

Tekući transferi, donacije i subvencije odobreni su proračunom za 2024. godinu u iznosu 20.521.000,00 KM, a realizirani u iznosu 20.437.489,87 KM, od toga najznačajnije su subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima koje su odobrene u iznosu 18.870.000,00 KM, a realizirane su u iznosu 18.843.673,51 KM (poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji i ruralnom razvoju), a odnose se na:

	Naziv	Odobreno 2024.	Realizirani iznos 2024.	% realizacije u odnosu na odobrena sredstva
a)	Poticaj poljoprivrednoj proizvodnji članak 73 nabava stalnih sredstava	500.000,00	486.952,00	97,39
b)	Poticaj poljoprivrednoj proizvodnji po zahtjevima	15.420.000,00	15.418.382,72	99,99
c)	Ostale subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima (subvenciju za obnavljanje ili promjenu vrste poljoprivredne proizvodnje za poljoprivredna gospodarstva kojim su eutanazirane ili uginule životinje od bolesti ASK	1.950.000,00	1.938.500,00	99,41
d)	Programa utroška sredstava za subvencioniranje za nadoknadu dijela troškova goriva za realiziranu proizvodnju pod biljnim kulturama u 2024. godini.	1.000.000,00	999.838,79	99,98

a) Poticaj poljoprivrednoj proizvodnji članak 73 nabava stalnih sredstava

Za poticaj u poljoprivredi po zahtjevima iz 2023. i 2024. godine – posebni podsticaji po članku 73 Pravilnika (za nabavu stalnih sredstava u poljoprivrednoj proizvodnji) odobrena su sredstva Odlukom o usvajanju Programa utroška tekućih donacija i subvencija u Odjelu odobrenih proračunom Brčko distrikta za 2024. godinu od 2. 2. 2024. godine u iznosu od 500.000,00 KM. Za navedene namjene Odjel je realizirao 486.952,00 KM.

b) Poticaj poljoprivrednoj proizvodnji po zahtjevima iz 2023. i 2024. godine

Za poticaj u poljoprivredi po zahtjevima iz 2023. i 2024. godine odobrena su sredstva Odlukom o usvajanju Programa utroška tekućih donacija i subvencija u Odjelu odobrenih proračunom Brčko distrikta za 2024. godinu od 2. 2. 2024. godine u iznosu od 12.020.000,00 KM i Odlukom o usvajanju Izmjene Programa utroška tekućih donacija i subvencija u Odjelu odobrenih proračunom Brčko distrikta BiH za 2024. godinu, od 3. 10. 2024. godine, kojom se iznos od 12.020.000,00 KM mijenja na iznos od 15.420.000,00 KM.

Spomenuti Program utroška u točki K) Način i kontrola utroška sredstava, propisuje da je način kontrole utroška sredstava reguliran Pravilnikom o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji, Zakonom o šumama Brčko distrikta BiH i Zakonom o veterinarstvu BiH.

Nadalje u točki L) Način i rok izvještavanja o utrošku sredstava nije predviđeno posebno izvještavanje.

Definirani način kontrole utroška sredstava i rok izvještavanja u Programu utroška tekućih donacija i subvencija u Odjelu odobrenih proračunom Brčko distrikta za 2024. godinu, izostavlja odredbe propisane Zakonom o poticajima u poljoprivrednoj proizvodnji, a koje definiraju obvezu Odjela da izvještava o realizaciji poticaja u poljoprivredi.

> *Potrebno je prilikom sastavljanja prijedloga programa utroška sredstava u dijelu koji se odnosi na definiranje načina kontrole utroška sredstava i rok izvještavanja, prije svega poštovati odredbe Zakona o poticajima u poljoprivrednoj proizvodnji.*

Odjel je od odobrenih sredstva, za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji po zahtjevima iz 2023. i 2024. godine, u iznosu od 15.420.000,00 KM realizirao 15.418.382,72 ili 99,99 % od odobrenog iznosa.

Na internetskoj stranici Vlade Brčko distrikta BiH Odjel je objavio popis korisnika i iznose sredstava, onih korisnika koji su ostvarili pravo na poticaj po osnovi poticaja za nabavu stalnih sredstava (članak 73 Pravilnika) i poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji po zahtjevima iz 2023. i 2024. godine, u ukupnom iznosu od 15.905.173,50 KM.

Iz objavljenog popisa korisnika ne može se utvrditi realizacija po potprogramima poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji, članak 73 (nabava stalnih sredstava u poljoprivrednoj proizvodnji) i poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji po zahtjevima iz 2023. i 2024. godine, iako su sredstva u Programu utroška pojedinačno odobrena.

> *Potrebno je sukladno odobrenom programu utroška tekućih donacija i subvencija u Odjelu odobrenih proračunom Brčko distrikta za 2024. godinu, objaviti popis korisnika sredstava po utvrđenim potprogramima (vrstama programa).*

Člankom 16 (Nadzor nad realizacijom poticaja) stavkom 1 Pravilnika o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji (u daljnjem tekstu: Pravilnik) propisano je da **nadzor nad realizacijom poticaja vrši Odjel preko Povjerenstva za internu kontrolu za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji i preko izvanredne kontrole.**
Odredbama istog članka, stavkom 2 Pravilnika propisana je nadležnost voditelja Odjela da imenuje Povjerenstvo za internu kontrolu.

Voditelj Odjela je 26. 8. 2021. godine, donio Odluku o imenovanju Povjerenstva za internu kontrolu (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo za internu kontrolu).

Odredbama članka 16 stavka 3 Pravilnika propisano je da Povjerenstvo za internu kontrolu vrši:

a. kontrolu rada povjerenstva za poticaj na terenu
b. provjeru obrađene dokumentacije
c. neposredan uvid u utvrđeno činjenično stanje na terenu
d. kontrolu markiranja životinja
e. sastavljanje plana rada i kontrole, koji odobrava voditelj Odjela
f. izlazak na teren po zahtjevu voditelja upravnog postupka i odobrenju voditelja Odjela radi naknadnog utvrđivanja činjeničnog stanja.

Povjerenstvo za internu kontrolu je 14. 9. 2021. godine, sastavilo Plan interne kontrole podnesenih zahtjeva i ispunjenosti kriterija propisanih Pravilnikom o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji (u daljnjem tekstu: Plan interne kontrole).

Planom interne kontrole, između ostalog, regulirano je i sljedeće:

Svrha interne kontrole:
„Internom kontrolom osigurava se djelotvornost i učinkovitost rada, pouzdanost financijskog izvještavanja, transparentnost izvještavanja o radu i usklađenost s relevantnim propisima.

Opseg kontrole:
„Interna kontrola će sukladno Pravilniku, kontinuirano vršiti nadzor nad realizacijom poticaja po zahtjevima za dodjelu poticaja za poboljšanje poljoprivredne proizvodnje. Povjerenstvo za internu kontrolu vrši kontrolu na temelju slučajnog uzorka, naloga voditelja Odjela, prijave obrađivača predmeta i po prijavama građana".

Obuhvat kontrole:
„Plan interne kontrole obuhvaća:
- Internu kontrolu prijama zahtjeva za ostvarivanje prava na poticaj
- Internu kontrolu markiranja životinja koje su u sustavu
- Internu kontrolu rada Povjerenstva za poticaje
- Internu kontrolu obrade zahtjeva za dodjelu poticaja i ispunjenost kriterija propisanih Zakonom o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji, Zakonom o upravnom postupku i Pravilnikom o načinima i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji
- Internu kontrolu isplate novčanih sredstava i ispunjenost kriterija propisanih Pravilnikom.

Utvrdili smo da spomenuti Plan interne kontrole nije obuhvatio kontrolu rada povjerenstva na terenu, kako propisuju odredbe članka 16 stavka 3 točke a) Pravilnika o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji. Izuzev navedenog, Plan interne kontrole nije sastavljen u odnosu na odobreni proračun na poziciji tekućih transfera za 2024. godinu i ne obuhvaća sve propisane faze u odobravanju poticaja i sve vrste poljoprivredne proizvodnje. Također, Plan interne kontrole ne sadrži kronološki raspored tijekom godine, kao ni opseg kontrole nego je uopćen i iz istog se ne može zaključiti da se plan kontrola odnosi na 2024. godinu.

> ***Potrebno je sastaviti plan interne kontrole podnesenih zahtjeva i ispunjenosti kriterija propisanih Pravilnikom o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji, za svaku proračunsku godinu, na temelju odobrenih sredstava za poticaje, koji obuhvaća sve propisane faze u odobravanju poticaja i sve vrste poljoprivredne proizvodnje.***

U razdoblju 1. 1. – 31. 12. 2024. godine Povjerenstvo za internu kontrolu poticaja izvršilo je naknadnu kontrolu nakon odobravanja sredstava, na bazi slučajnog uzorka i o tome sastavilo 60 zapisnika o izvršenoj internoj kontroli i to:

1) Četiri (4) zapisnika izvršenih kontrola izlaskom na teren:
   - posjedovanje mehanizacije nakon dobivanja poticaja za samohodnu i priključnu mehanizaciju (sastavljena su 3 zapisnika interne kontrole)
   - posjedovanja zasada jagoda i izgradnje plastenika (zapisnik od 19. 7. 2024. godine).
2) Sedamnaest (17) zapisnika o kontroli prijama zahtjeva za dodjelu poticaja, kontrola je vršena u prostorijama Odjela na temelju dokumentacije dostupne u LOTUSU i

odnosi se na biljnu proizvodnju, stočarsku proizvodnju, kapitalne investicije i ruralni razvitak.

3) Dvadeset i tri (23) zapisnika o kontroli sastavljanja zapisnika Povjerenstva za poticaj, kontrola je izvršena u prostorijama Odjela na temelju dokumentacije dostupne u LOTUSU i odnosila se na biljnu proizvodnju, stočarsku proizvodnju, kapitalne investicije i ruralni razvitak.
4) Šesnaest (16) zapisnika o kontroli sastavljanja odluke o izdvajanju novčanih sredstava za poticaj, kontrola je vršena u prostorijama Odjela na temelju dokumentacije dostupne u LOTUSU i odnosila se na biljnu i stočarsku proizvodnju.

Povjerenstvo za internu kontrolu je postupak kontrole otpočelo tek sredinom srpnja i do konca godine je ukupno sastavilo 60 zapisnika o izvršenim internim kontrolama, od kojih su četiri izvršene izlaskom na teren, a ostalih 56 kontrola izvršeno je u prostorijama Odjela na temelju dokumentacije dostupne u LOTUSU (programu).

Odobren tekući proračun Odjela iznosi 25.883.868,04 KM, a od toga se na odobrene subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima odnosi 18.870.000,00 KM ili 72,90 % što predstavlja značajan iznos sredstava odobrenih Odjelu.

Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima realizirane su u iznosu od 18.843.673,51 KM, što u odnosu na ukupno izvršenje tekućeg proračuna od 25.149.326,47 KM čini 74,93 %.

Revizijom smo utvrdili da interna kontrola nije kontinuirano vršila nadzor nad realizacijom poticaja po zahtjevima za dodjelu poticaja za poboljšanje poljoprivredne proizvodnje.
Većina kontrola je obavljena u prostorijama Odjela na temelju dostupne dokumentacije bez provjere činjeničnog stanja na terenu i značajan iznos realiziranog proračuna nije obuhvaćen adekvatnom internom kontrolom, što nije sukladno odredbama članka 16 Pravilnika o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji.

> *Potrebno je da Odjel dosljedno poštuje Pravilnik o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji, u dijelu kontinuiranog vršenja nadzora nad realizacijom poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji.*

Zakon o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji u članku 3 propisuje da je „cilj donošenja ovog Zakona, osiguranje dugoročnih poticaja koji će omogućiti stvaranje i unapređivanje komercijalne poljoprivredne proizvodnje, zadržavanje stanovništva na selu i ukupni ruralni razvitak u Brčko distriktu BiH“.

Člankom 18 (Obveza korisnika nakon dobivanja poticaja), Pravilnika o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji, propisano je:

(1) Korisnik poticaja je dužan nakon dobivanja poticaja:
a) namjenski koristiti sredstva poticaja za poboljšanje poljoprivredne proizvodnje
b) omogućiti nadzor i kontrolu nadležnim tijelima
c) pridržavati se rokova utvrđenih Pravilnikom, koji se odnose na razdoblje držanja grla u stočarstvu i razdoblje posjedovanja poljoprivredne mehanizacije, prerađivačkih kapaciteta i ostalih investicija
d) vratiti isplaćena sredstva poticaja sa zateznim kamatama u slučaju da je poticaj odobren i isplaćen na temelju neistinitih podataka ili krivotvorene dokumentacije.

(2) Prije isplate sredstava za poticaj s korisnikom poticaja zaključuje se ugovor koji uređuje:
a) visinu i način isplate sredstava poticaja
b) obveze iz stavka 1 ovoga članka
c) ostala prava i obveze.

Namjensko korištenje sredstava definirano je člankom 18 Pravilnika i kao obveza korisnika nakon dobivanja poticaja je veoma široko postavljena, a da nije definirano čime se dokazuje namjensko korištenje sredstava poticaja za poboljšanje poljoprivredne proizvodnje. Korisnici nemaju obvezu naknadnog dokumentiranja i dokazivanja proizvodnje, prodaje ili uskladištenja, što dovodi u pitanje postizanje cilja propisanog člankom 3 Zakona o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji.

Pravilnikom nisu uspostavljeni mjerljivi parametri za ocjenu ostvarivanja zakonom utvrđenih ciljeva poticaja, niti su definirani prioriteti u poticanju pojedinih vrsta proizvodnje, tako da se mjerenje učinaka poticaja svodi na financijsko izvršenje proračuna. Odjel nije vršio analizu uloženih sredstava, odnosno nije utvrdio stupanj realizacije ciljeva definiranih člankom 3 Zakona (unapređivanje komercijalne poljoprivredne proizvodnje, zadržavanje stanovništva na selu i ukupni ruralni razvitak u Brčko distriktu BiH).

Potrebno je Pravilnikom o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji propisati potrebnu dokumentaciju za dokazivanje namjenskog utroška poticaja.

Potrebno je definirati mjerljive parametre za analizu i ocjenu uloženih sredstava sa stupnjem realizacije postavljenih ciljeva, koji će omogućiti mjerenje napretka u unapređenju komercijalne poljoprivredne proizvodnje, zadržavanja stanovništva na selu i ukupnog ruralnog razvitka u Brčko distriktu BiH.

U postupku revizije dostavljene su nam četiri presude Apelacijskog suda protiv rješenja Odjela čime se predmet iz osnove poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji vraća Odjelu na ponovno odlučivanje, uz isplatu nadoknade troškova upravnog spora tužiteljima u ukupnom iznosu od 2.240,00 KM.

Sadržaj presuda se odnosi na pogrešnu primjenu Zakona o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji, Pravilnika o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji te Zakona o upravnom postupku.
Uvidom u spomenute presude ustanovili smo da se u tri slučaja radi o pogrešnoj primjeni Zakona o poticajima u poljoprivredi i Pravilnika, u dijelu koji se odnosi na maksimalne iznose poticaja za poljoprivrednu proizvodnju i kapitalne investicije te o neprimjenjivanju izuzeća kod utvrđivanja maksimalnog iznosa poticaja koji jedan korisnik može ostvariti po jednoj ili više vrsta proizvodnji ili kapitalnih investicija iz članka 73 (Namjenski poticaj za prerađivačke kapacitete, objekte za uzgoj stoke i samohodnu mehanizaciju) Pravilnika.

U proračunu Odjela i u 2024. godini namjenski poticaj za prerađivačke kapacitete, objekte za uzgoj stoke i samohodnu mehanizaciju nije odvojeno evidentiran i nalazi se u ukupnom iznosu odobrenih poticaja, što nije sukladno odredbama članaka 6 i 7 Zakona i članka 73 Pravilnika, kao što smo naveli u prethodnoj točki.

U jednoj presudi pogrešna primjena Zakona o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji ogleda se u pogrešnoj primjeni članka 5 odnosno ispunjavanja uvjeta za ostvarenje prava na poticaj, u dijelu upisa u registar poljoprivrednih gospodarstava za korisnika sredstava iz

programa samozapošljavanja, koji poticaj mogu ostvariti u onoj godini kada su i upisani u registar.

Na temelju navedenog utvrdili smo da Odjel prilikom utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za ostvarivanje prava na poticaj, u navedenim slučajevima, nije dosljedno primjenjivao odredbe Zakona o poticajima u poljoprivredi Brčko distrikta BiH i Pravilnika o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji, što je prouzrokovalo dodatne troškove upravnog spora.

Potrebno je prilikom utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za ostvarivanje prava na poticaj, dosljedno se pridržavati Zakona o poticajima u poljoprivredi Brčko distrikta BiH i Pravilnika o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji, u svrhu izbjegavanja dodatnih troškova upravnog spora.

c) **Program utroška subvencija za obnavljanje ili promjenu vrste poljoprivredne proizvodnje** za poljoprivredna gospodarstva kojima su eutanazirane ili uginule životinje od bolesti afričke svinjske kuge.

Odlukom Vlade Brčko distrikta BiH o odobravanju Programa utroška subvencija za obnavljanje ili promjenu vrste poljoprivredne proizvodnje za poljoprivredna gospodarstva kojim su eutanazirane ili uginule životinje od bolesti afričke svinjske kuge, broj predmeta: 13-0009077/24 od 24. 4. 2024. godine, odobrena su sredstva u iznosu od 1.950.000,00 KM. Realizirana sredstva do konca godine iznose 1.938.500,00 KM.

d) **Programa utroška sredstava za subvencioniranje za nadoknadu dijela troškova goriva** za realiziranu proizvodnju pod biljnim kulturama u 2024. godini

Odlukom Vlade Brčko distrikta BiH o odobravanju subvencija i usvajanju programa utroška sredstava za nadoknadu dijela troškova goriva za realiziranu proizvodnju pod biljnim kulturama u 2024. godini broj predmeta 13-002585/24 od 3. 10. 2024. godine, odobrena su sredstva u iznosu od 1.000.000,00 KM.

Odredbama članka 12 Programa utroška sredstava za subvencioniranje za nadoknadu dijela troškova goriva za realiziranu proizvodnju pod biljnim kulturama u 2024. godini (Način i rok izvještavanja o utrošku primljenih sredstava) definirano je da će Odjel nakon završetka isplate objaviti konačan popis korisnika sredstava s isplaćenim iznosom na internetskoj stranici Vlade Brčko distrikta BiH.

Odredbama članka 12 naprijed navedenog Programa utroška subvencija za obnavljanje ili promjenu vrste poljoprivredne proizvodnje za poljoprivredna gospodarstva kojim su eutanazirane ili uginule životinje od bolesti afričke svinjske kuge od 24. 4. 2024. godine, kao i odredbama članka 12 Programa utroška sredstava za subvencioniranje za nadoknadu dijela troškova goriva za realiziranu proizvodnju pod biljnim kulturama u 2024. godini od 3. 10. 2024. godine definirano je da će Odjel nakon završetka isplate objaviti konačan popis korisnika sredstava s isplaćenim iznosom na internetskoj stranici Vlade Brčko distrikta BiH.

Odjel nije sukladno odobrenom programu utroška subvencija za obnavljanje ili promjenu vrste poljoprivredne proizvodnje za poljoprivredna gospodarstva kojim su eutanazirane ili uginule životinje od bolesti afričke svinjske kuge i Programu utroška sredstava za

subvencioniranje za nadoknadu dijela troškova goriva za realiziranu proizvodnju pod biljnim kulturama u 2024. godini objavio popis korisnika sredstva s isplaćenim iznosom na internetskoj stranici Vlade Brčko distrikta BiH.

Potrebno je da Odjel sukladno odobrenim programima utroška sredstava za subvencije objavi popis korisnika sredstava s iznosom isplaćenih sredstava na internetskoj stranici Vlade Brčko distrikta BiH.

6.5 Planiranje i izvršenje kapitalnog proračuna

Proračun kapitalnih potreba za 2024. godinu planiran je za realizaciju 51 projekata, u iznosu od 2.724.519,35 KM, a do 31. 12. 2024. godine je izvršen u iznosu od 1.736.700,11 KM ili 63,74 %. (Tablica broj 4 u prilogu Izvješća).

Odjel je u 2024. godini realizirao 1.736.700,11 KM kapitalnog proračuna, a značajni projekti odnose se na:

- dogradnja softvera za integriranu bazu podataka iz nadležnosti u iznosu 24.999,97 KM
- sanacija i rekonstrukcija vodogospodarskih objekata u iznosu 67.989,55 KM
- rekonstrukciju sustava centralnog grijanja u iznosu 74.999,34 KM
- regulacija potoka Blizna - nastavak radova u iznosu 535.059,25 KM
- rekonstrukcija i sanacija i uređenja obala i dna Rašljanske i Maočke rijeke u iznosu od 500.351,69 KM
- rekonstrukcija i sanacija i uređenja obala i dna Rašljanske rijeke u iznosu 114.319,37 KM
- rekonstrukcija i sanacija i uređenja obala i dna Štrepačke rijeke u iznosu od 223.597,00 KM
- izgradnja potpornog zida u koritu Rašljanske rijeke u iznosu od 63.067,58 KM
- dodatna sredstva za nastavak radova AB zida u riječnom koritu-Rašljani u iznosu 59.818,30 KM
- nabava i ugradnja ograde za veterinarsku ambulantu Brod u iznosu od 16.848,00 KM i druge projekte.

Ukupno neutrošena sredstva odobrena kapitalnim proračunom za 2024. godinu iznose 990.451,70 KM ili 36,35 % odobrenih sredstava za ove namjene, od čega su najznačajniji projekti ostali nerealizirani:

- uređenje obale rijeke Save MZ Kolobara u iznosu od 63.000,00 KM
- izrada projektne dokumentacije za uređenje 15.000,00 KM
- uređenje potoka Jagoštica u iznosu od 100.000,00 KM
- pošumljavanje u iznosu od 30.000,00 KM
- izrada projektne dokumentacije za stabilizaciju dna rijeke Islamovac u iznosu od 30.000,00 KM
- nastavak izgradnje AB zida u riječnom koritu Rašljanske rijeke u iznosu 35.000,00 KM
- rekonstrukcija krova veterinarske stanice u iznosu od 45.000,00 KM.

6.6 Popis sredstava i izvora sredstava na dan 31. 12. 2024. godine

Odjel je donio Odluku o imenovanju Povjerenstva za popis stalnih sredstava, tražbina i obveza broj: 05-000794/24 od 23. 10. 2024. godine, sa zadatkom da izvrši redovan godišnji popis imovine i obveza na dan 31. prosinca 2024. godine.

Odredbama članka 73 (Popisna povjerenstva) Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju propisano je da:
- Izvješće o izvršenom popisu s preporukama, popisna povjerenstva proračunskih korisnika moraju dostaviti Središnjem popisnom povjerenstvu u roku od 15 dana od dana isteka poslovne godine (stavak 7)
- Središnje popisno povjerenstvo na temelju dostavljenih pojedinačnih izvješća od popisnih povjerenstava proračunskih korisnika, sastavlja izvješće o popisu imovine i obveza i proračunskih korisnika Distrikta, koji treba da sadrži stvarno stanje imovine i obveza, utvrđene razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja i preporuke (stavak 8).
Preporuke moraju sadržavati:
a) način likvidacije utvrđenih manjkova
b) način knjiženja utvrđenih viškova
c) visinu i razlog otpisa sumnjivih i spornih tražbina
d) način otuđenja stalnih sredstava, sitnog inventara i materijala koji su rashodovani s prijedlogom da li izvršiti prodaju preko javne licitacije, darovati, predati ili prodati na otpad (stavak 10).

Izvješće o izvršenom popisu je sastavljeno 7. 3. 2025. godine, odnosno nakon propisanog roka, što nije sukladno odredbama članka 73 stavka 7 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.
Revizijom smo također, utvrdili da Izvješće o izvršenom popisu stvari, materijalnih prava, tražbina i obveza koje je sastavilo Povjerenstvo Odjela ne sadrži preporuke koje se odnose na način otuđenja stalnih sredstava, sitnog inventara i materijala koja su rashodovana s prijedlogom da li izvršiti prodaju preko javne licitacije, darovati, predati ili prodati na otpad, što nije sukladno odredbama članka 73 Pravilnika stavka 10 točke d).

> ***Potrebno je da popisna povjerenstva prilikom popisa dosljedno primjenjuju odredbe Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju u dijelu propisanih rokova za sastavljanje izvješća o izvršenom popisu i davanja preporuka koje moraju sadržavati način otuđenja stalnih sredstava, sitnog inventara i materijala koji su rashodovani.***

Odredbe članka 2 (Popis stanja) Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza stavak 2 definiraju da prilikom popisa tražbina i obveza popisna povjerenstva su dužna provjeriti:

a) mogućnost naplate tražbina
b) realnost dospijeća obveza.

Revizijom smo utvrdili da zbirni pregled komitenata koji se nalazi u prilogu izvješća o popisu sadrži tražbine koje su prenesene iz ranijeg razdoblja te da nije bilo naplate tijekom 2024. godine. Popisno povjerenstvo nije u izvješću navelo mogućnost naplate tražbina, što nije sukladno odredbama članka 2 stavka 2 točke a) Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza.

Potrebno je da popisno povjerenstvo prilikom popisa tražbina provjeri mogućnost naplate tražbina sukladno odredbama članka 2 stavka 2 točke a) Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza.

Također, utvrdili smo da u okviru tražbina po osnovi veterinarskih usluga i sanitarnih pregleda iskazanih na dan 31. 12. 2024. godine u iznosu od 253.580,85 KM, postoje utužene tražbine u iznosu od 157.860,71 KM, od kojih su tražbine u iznosu od 138.133,06 KM nastale do 2015. godine.

Izuzev navedenih tražbina, na temelju podataka iz analitičke evidencije, na dan 31. 12. 2024. godine, iskazan je iznos tražbina od 482.746,65 KM, koji se odnosi na Far program OBNOVA 2000, i to kako slijedi:

1. Početno stanje na dan 1. 1. 2024. godine u iznosu od: 482.746,65 KM
2. Saldo na dan 31. 12. 2024. godine u iznosu od: 482.746,65 KM.

Utvrdili smo da tijekom 2024. godine nije bilo naplate te da Odjel nije provjerio mogućnost naplate iskazanog iznosa tražbine, uz napomenu da su navedene tražbine iz dvijetisućite godine.

Odredbama članka 34 (Sumnjive i sporne tražbine) Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju stavkom 3 propisano je da otpis sumnjive i sporne tražbine može se izvršiti samo nakon donesene odluke od Vlade, kao i na temelju odluke nadležnog suda o nemogućnosti naplate tražbina.

Kao što smo naprijed naveli, a sukladno odredbama članka 73 (Popisna povjerenstva) stavak 10 točka c) Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju, potrebno je da popisno povjerenstvo Odjela da preporuku koja sadrži visinu i razlog otpisa sumnjivih i spornih tražbina.

Na temelju provedene revizije, s obzirom da dulje razdoblje nije izvjesna naplata tražbina, utvrdili smo da nije izvršena procjena i predloženo za otpis nenaplativih tražbina, najmanje u iznosu od 620.879,71 KM (138.133,06+482.746,65).

Potrebno je da popisno povjerenstvo prilikom popisa tražbina, za sve tražbine za koje je izvjesno da neće biti naplaćene, da preporuku odnosno prijedlog da se donese Odluka o otpisu tražbina, koja sadrži visinu i razlog otpisa sumnjivih i spornih tražbina, kako je definirano odredbama članka 73 stavka 10 točke c) Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.

Odredbama članka 72 (Popis imovine i obveza) stavka 2 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju propisano:
Cilj redovnog godišnjeg popisa je da se utvrdi stvarno stanje imovine i obveza i da se u poslovnim knjigama izvrši usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem, utvrđenim po popisu.

U Izvješću o izvršenom popisu je iskazano neslaganje između knjigovodstvenog stanja i stanja po popisu osnovnih sredstava, u iznosu od 3.076.078,95 KM zbog nemogućnosti popisivanja stanja osnovnih sredstava u ZUP „Krug strojeva“, na dan 31. 12. 2024. godine. Osnovni sud Brčko distrikta BiH je u izvršnom predmetu radi predaje u posjed pokretnih stvari i naplate troškova izvršnog postupka, 4. 12. 2017. godine, donio Rješenje broj: 96 0

Ip 100898 16, čijim je dispozitivom obustavljeno izvršenje u dijelu u kome je određena predaja u posjed i slobodno raspolaganje pokretnih stvari.

Povjerenstvo za popis imenovano od voditelja Odjela, nije predložilo otpis i isknjižavanje navedenih stalnih sredstava, niti je navelo razloge za neizvršavanje otpisa imovine koja se dugi niz godina evidentira u Odjelu.

Potrebno je popisom obuhvatiti cjelokupnu vlastitu imovinu, a ukoliko je dio imovine nedostupan, otuđen, uništen i slično, u izvješću o izvršenom popisu predložiti otpis i isknjižavanje predmetne imovine, a u svrhu da se utvrdi stvarno stanje imovine i da se u poslovnim knjigama izvrši usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim po popisu, sukladno odredbama članka 72 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.

Odredbama članka 19 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju za proračunske korisnike u Brčko distriktu BiH propisano je da su proračunski korisnici dužni obavijestiti Direkciju za financije Brčko distrikta BiH o točnom nadnevku raspoloživosti stalnog sredstva za uporabu, kako bi se stalno sredstvo u pripremi preknjižilo na stalno sredstvo u uporabi i otpočeo obračun amortizacije.

Na ekonomskim kodovima stalnih sredstva u pripremi evidentirano je ukupno 5.086.497,89 KM od toga se 3.286.808,62 KM odnosi na sredstva u pripremi iz prethodne godine.

R.br.	Opis - sredstva u pripremi	Iznos 31. 12. 2023.	Iznos 31.12.2024
1.	011611 - zgrade		947.830,23
2.	011613 - ostali objekti u pripremi	2.211,30	2.211,30
3.	011621 - kanalizacija u pripremi	228.757,48	228.757,48
4.	0116420001 - mostovi	1.444,30	21.159,63
5.	01164-0001 - korita rijeka i potoka	2.826.055,34	3.626.087,33
6.	011648 - ceste u izgradnji	228.340,20	228.340,20
7.	011649 - ostali objekti		9.996,00
8.	0116490001 - parkovi i zelene površine		22.115,70
	Ukupno:	**3.286.808,62**	**5.086.497,87**

Evidencija stalnih sredstava u pripremi sadrži i završene investicije iz ranijeg razdoblja, koje su suštinski u uporabi, ali računovodstveno stalna sredstva nisu stavljena u uporabu, niti je otpočeo obračun amortizacije, što nije sukladno odredbama članka 19 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju u Brčko distriktu BiH.

Izuzev objekata u pripremi koji služe za obavljanje djelatnosti Odjela u popisu se nalaze i objekti značajne vrijednosti koji ne služe djelatnosti Odjela.

Potrebno je obavijestiti Direkciju za financije Brčko distrikta BiH o točnom nadnevku raspoloživosti stalnog sredstva za uporabu, kako bi se stalno sredstvo u pripremi preknjižilo na stalno sredstvo u uporabi i otpočeo obračun amortizacije, sukladno odredbama Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.

Potrebno je identificirati sredstva u pripremi čije korištenje i održavanje spada u nadležnost drugih odjela te ista alocirati sukladno njihovoj namjeni.

7 KOMENTAR

Odjelu je 5. 6. 2025. godine uručen Nacrt izvješća o reviziji financijskog poslovanja za 2024. godinu broj: 01-03-08-011-13-319/25 na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Odjel se nije očitovao, stoga, dostavljeni Nacrt predstavlja konačno Izvješće.

Tim za reviziju:

Envera Imamović, dipl. oec.

Rahima Turkcan, dipl. oec.

8 PRILOZI

Tablica broj 3. Pregled planiranih i naplaćenih prihoda u 2024. godini

R. br.	VRSTA PRIHODA	OPIS	Ostvareno 2023.	Planirano 2024.	Ostvareno 2024.	% realizacije u odnosu na prethodnu godinu	% realizacije u odnosu na plan
						(5/3)x100	(5/4)x100
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	721131	Naknada troškova za pregledavanje i prijam objekta poljoprivrednih apoteka	0,00	500,00	0,00	0,00	0,00
2.	722133	Pristojba za držanje pasa	0,00	0,00	259,80	0,00	0,00
3.	722135	Ostale administrativne pristojbe	2.002,00	3.500,00	1.650,00	82,42	47,14
4.	**722100**	**Prihodi od financijske i nefinancijske imovine**	**2002,00**	**4.000,00**	**1.909,80**	95,39	**54,57**
5.	722511	Pristojba za uvjerenje o zdravstvenom stanju životinja	500,00	0,00	900,00	180,00	0,00
6.	722514	Naknada za veterinarske preglede	270.879,50	330.000,00	277.491,68	102,44	84,09
7.	722522	Posebna vodogosp. naknada za iskorištavanje voda	593,00	0,00	109,31	18,43	0,00
8.	722523	Posebna vodogosp. naknada za zaštitu voda	0,00	0,00	9,60	0,00	0,00
9.	722524	Posebna vodogosp. naknada za izvađeni materijal iz vodotoka	99.581,43	100.000,00	68.681,76	68,97	68,68
10.	722526	Posebna vodogosp. naknada za zaštitu od poplava	180,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.	722527	Vodogosp. naknada za obavljanje privrednog i sp. ribolova	2.767,00	4.000,00	4.960,00	179,26	124,00
12.	722591	Naknada za korištenje šuma	510,34	0,00	20,19	3,96	0,00
13.	722597	Naknada za formulare	0,00	0,00	13,17	0,00	0,00

14.	722598	Naknada za općekorisnu funkciju šuma	653.186,92	450.000,00	678.713,12	103,91	150,83
15.	722599	Prihodi od zateznih kamata	8.495,35	0,00	1.793,82	21,12	0,00
16.	**722500**	**Posebne naknade i pristojbe**	**1.036.693,54**	**884.000,00**	**1.032.693,31**	99,61	**116,82**
17.	722664	Prihodi od prodaje drveta - fizičke osobe	85.809,44	120.000,00	58.731,85	68,44	48,94
18.	722665	Prihodi od prodaje drveta – pravne osobe	42,74	0,00	0,00	0,00	0,00
19.	722666	Sredstva za prostu i proširenu reprodukciju šuma	118.328,89	80.000,00	104.895,92	88,65	131,12
20.	722667	Sredstva za reprodukciju šuma u vlasništvu BD	11.534,24	1.000,00	9.646,01	83,63	964,60
21.	722668	Prihodi od polaganja ribolovačkog ispita	148,38	1.000,00	145,30	97,92	14,53
22.	722696	Prihodi od usluga laboratorijskog ispitivanja zemljišta	0,00	500,00	181,20	0,00	36,24
23.	**722600**	**Prihodi od pružanja javnih usluga**	**215.863,69**	**202.500,00**	**173.600,00**	**80,42**	**85,73**
24.	722714	Povrat neutrošenih donacija	0,00	0,00	12.563,56	0,00	0,00
25.	722719	Ostali povrati	0,00	0,00	57,60	0,00	0,00
26.	722791	Ostale neplanirane uplate	3.068,35	3.000,00	94.125,58	3.067,63	3.137,52
27.	**722700**	**Neplanirane uplate-prihodi**	**3.068,35**	**3.000,00**	**106.746,74**	**3.478,96**	**3.558,22**
28.	**730000**	**Inostrane donacije**	**0,00**	**300,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
	700000	**U K U P N O**	**1.257.627,58**	**1.093.800,00**	**1.314.950,13**	**104,56**	**120,31**

Tablica broj 4 Struktura odobrenih i izvršenih tekućih izdataka

Ekonomski kod	Naziv ekonomskog koda	Izvršenje 2023.	Plan 2024.	Rebalans i virmanizacije	Odobreno 2024.	Realizirani iznos 2024.	% realizacije u odnosu na izvršenje prethodne godine	% realizacije u odnosu na odobrena sredstva
					(3±4)		(6/2)x100	(6/5)x100
0	1	2	3	4	5	6	7	8
611000	**Plaće i naknade troškova zaposlenika**	**2.363.640,27**	**2.880.932,40**	**80.848,37**	**2.961.780,77**	**2.665.146,47**	**112,76**	**90,02**
611100	Bruto plaće	2.203.582,11	2.524.899,40	80.848,37	2.605.747,77	2.484.166,85	112,73	95,38
611200	Naknade troškova zaposlenika	160.058,16	356.033,00	0,00	356.033,00	180.979,62	113,07	50,83
612000	**Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi**	**67.715,08**	**94.672,39**	**41.114,88**	**135.787,27**	**76.720,90**	**113,30**	**56,50**
613000	**Izdatci za materijal, sitni inventar i usluge**	**1.647.578,39**	**2.203.800,00**	**61.500,00**	**2.265.300,00**	**1.969.969,23**	**119,57**	**86,96**
613100	Putni troškovi	14.885,18	16.500,00	2.500,00	19.000,00	17.432,89	117,12	91,75
613200	Izdatci za energiju	71.729,69	75.000,00	0,00	75.000,00	48.909,84	68,19	65,21
613300	Izdatci za komunikaciju i komunalne usluge	35.140,76	46.500,00	-14.000,00	32.500,00	10.920,47	31,08	33,60
613400	Nabava materijala i sitnog inventara	145.927,54	239.300,00	3.500,00	242.800,00	220.417,66	151,05	90,78
613500	Izdatci za usluge prijevoza i goriva	70.525,17	60.500,00	11.500,00	72.000,00	66.369,19	94,11	92,18
613700	Izdatci za tekuće održavanje	531.118,34	795.000,00	0,00	795.000,00	713.710,92	134,38	89,77
613800	Izdatci osiguranja, bankarskih usluga i usluga pl. prometa	10.004,56	14.000,00	0,00	14.000,00	9.954,59	99,50	71,10
613900	Ugovorene i druge posebne usluge	768.247,15	957.000,00	58.000,00	1.015.000,00	882.253,67	114,84	86,92
614000	**Tekući transferi, donacije i drugi tekući rashodi**	**16.945.395,87**	**15.974.000,00**	**4.547.000,00**	**20.521.000,00**	**20.437.489,87**	**120,61**	**99,59**
600000	**T E K U Ć I R A S H O D I**	**21.024.329,61**	**21.153.404,79**	**4.730.463,25**	**25.883.868,04**	**25.149.326,47**	**119,62**	**97,16**

Ekonomski kod	Naziv ekonomskog koda	Izvršenje 2023.	Plan 2024.	Rebalans i virmanizacije	Odobreno 2024.	Realizirani iznos 2024.	% realizacije u odnosu na izvršenje prethodne godine	% realizacije u odnosu na odobrena sredstva
					(3±4)		(6/2)x100	(6/5)x100
0	1	2	3	4	5	6	7	8
721000	Prihodi od imovine, pozitivnih tečajnih razlika	0,00	500,00	0,00	500,00	0,00	0,00	**0,00**
722000	Naknade, pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	1.257.627,58	1.093.000,00	0,00	1.093.000,00	1.314.950,13	104,56	**120,31**
731000	Inostrane donacije	0,00	300,00	0,00	300,00	0,00	0,00	**0,00**
700000	**Prihodi**	**1.257.627,58**	**1.093.800,00**	**0,00**	**1.093.800,00**	**1.314.950,13**	**104,56**	**120,22**
821000	**Izdatci za nabavu stalnih sredstava**	**536.302,48**	**1.974.019,35**	**750.500,00**	**2.724.519,35**	**1.736.700,15**	**323,82**	**63,74**
821200	Nabava građevina	0,00	0,00	17.000,00	17.000,00	16.848,00	0,00	99,11
821300	Nabava opreme	114.113,72	37.829,00	113.500,00	151.329,00	30.029,62	26,31	19,84
821400	Nabava ostalih stalnih sredstava	0,00	0,00	30.000,00	30.000,00	0,00	0,00	0,00
821500	Nabava stalnih sredstava u obliku prava	20.000,00	25.000,00	0,00	25.000,00	24.999,97	125,00	100,00
821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	402.188,76	1.911.190,35	590.000,00	2.501.190,35	1.664.822,56	413,94	66,56
800000	**Kapitalne transakcije**	**536.302,48**	**1.974.019,35**	**750.500,00**	**2.724.519,35**	**1.736.700,15**	**323,82**	**63,74**